

- W trakcie kontroli (w dniu 4.01.2018r.) poproszono pana Zdzisława Stormanna – dyrektora Wydziału Budownictwa i Gospodarki Przestrzennej o wyjaśnienie, kto, kiedy, z jakiego powodu i na jakiej podstawie wyraził zgodę na: zastosowanie przez wykonawcę zamówienia oporników betonowych zamiast krawężników wzdłuż jezdni drogi; wykorzystanie przez wykonawcę zamówienia gruzobetonu do wykonania części podbudowy drogi, jak też na dokonanie częściowego odbioru robót, umożliwiającego wykonawcy robót wystawienie faktury częściowej.
- Ze złożonego w dniu 8.01.2018 roku wyjaśnienia wynikało, że wprowadzenie zmian umożliwiała zawarta z wykonawcą zamówienia umowa z dnia 13.10.2014r., po zmianach wprowadzonych aneksami. Według wyjaśnienia zawarte w aneksach ustalenia – cyt.: „sankcjonują pod względem prawnym dokonane zmiany, a których konieczność wprowadzenia zaistniała w trakcie prowadzonego procesu inwestycyjnego”.

Pan Zdzisław Stormann podał, że wprowadzenie zmian rozwiązań projektowych dotyczących zamiany krawężników na oporniki betonowe oraz częściowej zmiany podbudowy kruszywa naturalnego łamanego na podbudowę z gruzobetonu nastąpiło przy jego akceptacji, za zgodą pana Jacka Marciniaka – inspektora nadzoru inwestorskiego. Z wyjaśnienia wynikało, że – cyt.: „W trakcie wykonywanych robót okazało się, że na pewnych odcinkach drogi podłoże geologiczne jest odmienne od założonego w projekcie budowlanym i należy dodatkowo je wzmocnić warstwą z kruszywa naturalnego łamanego 0/31,5 mm, podbudowę z gruzobetonu oraz z uwagi na skuteczne wykonanie odwodnienia nawierzchni drogi należy zastosować wtopione oporniki betonowe zamiast krawężników, umożliwiając poprzeczne odprowadzenie wód opadowych na pobocza. Dodatkowo oporniki zwiększają bezpieczeństwo ruchu na drodze w przypadku najechania na krawężniki o ostrych krawędziach. Zmiana technologii wykonania niektórych robót miała odzwierciedlenie w korekcie końcowego rozliczenia finansowego inwestycji.”

Pan Zdzisław Stormann – dyrektor Wydziału Budownictwa i Gospodarki Przestrzennej podał też, że możliwość dokonania częściowego odbioru robót i wystawienia przez wykonawcę faktury częściowej wynikała z § 11 umowy z dnia 13.10.2014 roku, po zmianie wprowadzonej aneksem nr 3 do tej umowy, spisany w dniu 22.12.2014r.

W tym miejscu należy dodać, że formułując pytania do dyrektora ww. Wydziału kontrolujący nie dysponował przywołanym aneksem nr 3 do umowy z wykonawcą robót – dokumenty otrzymane z Wydziału Finansowego obejmowały umowę nr 47/PR/2014 z dnia 13.10.2014 roku oraz 2 przywołane wcześniej aneksy, spisane w dniach 14.10.2014r. i 12.12.2014r.

Skierowany do pana Zdzisława Stormanna wniosek kontrolującego o złożenie wyjaśnień, złożone wyjaśnienie i kserokopię aneksu nr 3 do ww. umowy załączono do akt kontroli.

[Skierowany do pana Zdzisława Stormanna – dyrektora Wydziału Budownictwa i Gospodarki Przestrzennej pismem wniosek kontrolującego o złożenie wyjaśnień; wyjaśnienie złożone przez wyżej wymienionego; kserokopla spisanej w dniu 22.12.2014 roku aneksu nr 3 do umowy nr 47/PR/2014 z dnia 13.10.2014r. – poz. 12 akt kontroli]

Rok 2016

- 1) Z uchwały Nr X/175/2015 Rady Gminy z dnia 29 grudnia 2015r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Chojnice na 2016 rok wynikało, że wydatki majątkowe gminy zaplanowano w wysokości 8.569.640 zł.

Środki w tej wysokości zamierzano wykorzystać na finansowanie: zadań inwestycyjnych (3.647.340,00 zł); zakupów inwestycyjnych na sumę 733.300,00 zł; dotacji celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek (550.000,00 zł); wkładów do spółek prawa handlowego (1.920.000,00 zł) oraz dotacji celowych na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego – 1.269.000,00 zł. Pozostałe 450.000,00 zł stanowiła rezerwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne.

Powyższe wielkości wynikały z załącznika nr 3 do wymienionej powyżej uchwały budżetowej podstawowej.

- 2) Po dokonanych w trakcie roku zmianach budżetu końcowy plan wydatków majątkowych wynosił 11.295.941,00 zł i był wyższy od planu początkowego o 2.726.301,00 zł (o 32%). Końcowy plan wydatków majątkowych zakładał wydatkowanie: 4.237.390,00 zł na finansowanie 28 zadań inwestycyjnych; 1.296.714,00 zł na zakupy inwestycyjne; 725.305,00 zł w formie dotacji celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek; 2.051.000,00 zł na wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego oraz 2.556.532,00 zł na finansowanie dotacji celowych na pomoc finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego. Pozostałe 429.000,00 zł stanowiła rezerwa celowa na inwestycje i zakupy inwestycyjne. W zakresie planowanych wydatków na własne zadania inwestycyjne i zakupy inwestycyjne (§§ 605 i 606 – 5.534.104,00 zł) największe środki budżetowe zamierzano wydatkować na finansowanie zadań związanych z: zakupem nieruchomości (735.950,00 zł); przebudową drogi osiedlowej w Powąlkach (296.497,00 zł) oraz budową remizy OSP w Lichnowach (259.000,00 zł).

- 3) Ustalono, że w 2016 roku wydatki majątkowe gminy wyniosły 9.753.498,21 zł i były o 1.542.442,79 zł niższe od wydatków planowanych – stanowiły 86% wydatków planowanych.

Wydatki wykonane obejmowały: 4.653.056,72 zł wydatków inwestycyjnych gminnych jednostek budżetowych (§§ 605 i 606); 330.026,86 zł dotacji celowych dla jednostek sektora finansów publicznych (§ 622); 174.829,41 zł dotacji dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych (§ 623); 2.046.000,00 zł wydatków na wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego (§ 601); 50.000,00 zł dotacji celowych udzielonych w trybie art. 221 ustawy o finansach publicznych na dofinansowanie inwestycji w ramach zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku

publicznego oraz 2.499.585,22 zł dotacji celowych na pomoc finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego (§ 630).

- 4) Kontrolę wydatków i kosztów inwestycyjnych przeprowadzono na przykładzie zadania inwestycyjnego związanego z przebudową drogi (ul. Osiedlowej) w Powąlkach. Plan wydatków inwestycyjnych na to zadanie, w wysokości 230.000,00 zł, ustalono uchwałą Nr XIV/251/2016 Rady Gminy z dnia 30 czerwca 2016r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2016 rok. Do planu finansowego urzędu gminy zmianę wprowadzono zarządzeniem Nr 93/2016 Wójta Gminy z dnia 30 czerwca 2016r. w sprawie zmiany planu finansowego urzędu gminy na 2016 rok. W trakcie roku plan wydatków nie był zmieniany.
- 5) W 2016 roku na kontrolowane zadanie poniesiono wydatki na sumę 210.515,34 zł. Wydatki te wiązały się z zapłatą wynagrodzeń:
- wykonawcy robót budowlanych (spółka MARBRUK),
według umowy nr 67/PR/2016 z dnia 11.10.2016r. - 148.296,67 zł;
 - wykonawcy robót budowlanych (MARBRUK)
według umowy nr 72/PR/2016 z dnia 29.11.2016r. - 59.318,67 zł;
 - inspektora nadzoru inwestorskiego - 2.900,00 zł;
- Razem: - 210.515,34 zł.
- 6) Przed 2016 rokiem na ww. zadanie inwestycyjne nie poniesiono żadnych kosztów. W 2016 roku na analitycznym koncie kosztów (080-314) zaksięgowano koszty na sumę 210.515,34 zł, równe zrealizowanym w tym roku wydatkom. Księgowego rozliczenia wszystkich kosztów dokonano pod datą 20.06.2017r. Pod tą samą datą na stan środków trwałych przyjęto składnik majątku pn. „Droga osiedlowa Powąłki” o wartości początkowej równej rozliczonym kosztom.
- 7) Kontrolę przestrzegania w 2016 roku ustawy Prawo Zamówień Publicznych w zakresie wydatków majątkowych przeprowadzono na przykładzie zamówienia publicznego pn. „Przebudowa 0,26 km ul. Osiedlowej w Powąlkach” (sprawa PR.271.12.2016). Podstawowe informacje dotyczące tego zamówienia zawarto w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie	Ustalone dane
1	2
Wartość szacunkowa zamówienia	330.748,05 zł – równowartość 79.222,99 euro
Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia	zatwierdzona przez kierownika zamawiającego w dniu 30.08.2016r.
Wybrany tryb zamówienia publicznego	przetarg nieograniczony
Rodzaj zamówienia	roboty budowlane
Zakres rzeczowy zamówienia (ogólnie)	wykonanie 0,26 km nawierzchni z kostki betonowej gr. 8 cm
Wymagany termin wykonania zamówienia	60 dni od dnia protokolarnego przekazania placu budowy
Wadium	zamawiający nie żądał wniesienia wadium
Oferty częściowe	zamawiający nie dopuszczał możliwości składania ofert częściowych

Przewidywane zamówienia uzupełniające	przewidziano udzielanie zamówień uzupełniających, polegających na powtórzeniu podobnych robót budowlanych, zgodnych z przedmiotem zamówienia podstawowego do 40 % wartości zamówienia podstawowego.
Publikacja w BZP ogłoszenia o zamówieniu	303547-2016 z dnia 30.08.2016r.
Termin składania ofert	14.09.2016r., godz. 11.00
Kryteria oceny ofert	cena – 60%, okres gwarancji – 40%
Cena w ofercie (ryczałtowa, kosztorysowa)	cena kosztorysowa
Powołanie komisji przetargowej	zarządzenie Nr 12/PR/2016 Wójta Gminy z dnia 29.08.2016r. w sprawie powołania komisji przetargowej (...)
Liczba złożonych ofert	7
Oferta z najniższą ceną – oferta z najwyższą ceną	Najniższa cena: Wiesław Hildebrandt BRANDBUD w Krojantach (133.108,56 zł); Najwyższa cena: Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Julita Cygert w Gowidlinie (206.604,08 zł);
Oferty odrzucone – podstawa prawna	odrzucono oferty 4 wykonawców – art.93 ust.3 w związku z art. 89 ust. 1 pkt 4 PZP
Wykluczeni wykonawcy – podstawa prawna	nie wykluczono żadnego wykonawcy
Cena wybranej oferty – wybrany wykonawca	148.296,67 zł – MARBRUK Sp. z o.o. w Charzykowach
Zawiadomienie o wyborze oferty – data	30.09.2016r.
Numer umowy, data zawarcia	67/PR/2016 z dnia 11.10.2016r.
Publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych	330611-2016 z dnia 26.10.2016r.

- Procedurę wyboru wykonawcy kontrolowanego zamówienia publicznego wszczęto na sporządzony w dniu 19.08.2016 roku w Wydziale i Gospodarki Przestrzennej „Wniosek o wszczęcie procedury w sprawie zamówienia publicznego”.

Z wniosku wynikało m.in., że na realizację zamówienia o szacunkowej wartości 330.748,05 zł (z tego 236.248,61 zł to wartość zamówienia podstawowego i 94.499,44 zł jako wartość zamówień uzupełniających) zabezpieczono środki finansowe w wysokości 230.000,00 zł.

- Szacunkową wartość zamówienia ustalono na podstawie aktualnego kosztorysu inwestorskiego z dnia 19.08.2016r.
- Tryb przetargu nieograniczonego dla przygotowywanego postępowania zatwierdził kierownik zamawiającego w dniu 26.08.2016r.
- Z zatwierdzonej w dniu 30.08.2016 roku przez kierownika zamawiającego Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia wynikało m.in., że wykonawcy mieli określić w formularzu ofertowym cenę oferty, która stanowić miała wynagrodzenie kosztorysowe. Cenę należało określić na podstawie kosztorysu ofertowego.
- Ze sporządzonej w dniu 14.09.2016 roku „Informacji z otwarcia ofert” wynikało, że przed otwarciem ofert zamawiający podał kwotę 230.000,00 zł jako kwotę przeznaczoną na finansowanie ww. zamówienia.

Ustalono, że podana kwota była równa planowi wydatków na zadanie inwestycyjne związane z przebudową ul. Osiedlowej w Powąlkach.

- Z ww. „Informacji z otwarcia ofert” wynikało również, że w wyznaczonym przez zamawiającego terminie do składania ofert swoje oferty złożyło 7 wykonawców. Ich nazwy oraz zaoferowane ceny przedstawiono w tabeli:

Lp.	Nazwa wykonawcy	Cena oferty (w zł)
1	2	3
1.	Przedsiębiorstwo Drogowe Roman Jereczek w Przyborzycach	179.207,56
2.	Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe Julita Cygert w Gowidlinie	206.604,08
3.	BRANDBUD Wiesław Hildebrand w Krojantach	133.108,56
4.	AD-BET Adrian Paszko w Chojniczkach	158.312,22
5.	Usługi Komunalno-Transportowe AMAR Mariusz Rudnik w Lichnowach	155.618,12
6.	MARBRUK Sp. z o.o. w Charzykowach	148.296,67
7.	Zakład Usługowy – Usługi Drogowe Bogusław Szyca w Raclawkach	171.569,16

- Ustalono, że pismami z dnia 23.09.2016 roku zamawiający zwrócił się do 6 wykonawców (poz. 1 oraz 3 – 7 zestawienia powyżej) o udzielenie wyjaśnień w celu ustalenia, czy oferty zawierają rażąco niskie ceny oraz koszty w stosunku do przedmiotu zamówienia.
W pismach tych, powołujących się na art. 90. ust. 1a pkt 1 PZP, wskazano, że podane przez wykonawców ceny są niższe od średniej ceny wszystkich ofert złożonych w przedmiotowym postępowaniu (164.673,77 zł) oraz odbiegają w istotny sposób (powyżej 30%) od wartości zamówienia ustalonej przez zamawiającego, powiększonej o VAT (290.585,79 zł). Wykonawcy wymienionemu w poz. 3 zestawienia wskazano dodatkowo kilka pozycji jego kosztorysu ofertowego z cenami jednostkowymi mogącymi wskazywać na naruszenie ustawy z dnia 16 kwietnia 1993r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.).
- Analizując dokumentację z przeprowadzonego postępowania ustalono, że:
 - trzech wykonawców (poz. 1, 5 i 7 powyższego zestawienia) nie złożyło żadnych wyjaśnień;
 - wykonawca wymieniony w poz. 3 zestawienia z złożonym w dniu 27.09.2016r. wyjaśnieniem wskazał na omyłki w sporządzonej przez siebie kalkulacji i zadeklarował jednocześnie wykonanie zamówienia w zaoferowanej cenie;
 - wykonawcy wymienieni w pozycjach 4 i 6 zestawienia poinformowali zamawiającego, że ich ceny zostały obliczone prawidłowo i są wystarczające do wykonania zamówienia.
- W dniu 30.09.2016 roku komisja przetargowa sporządziła i przedstawiła kierownikowi zamawiającego „Wniosek komisji przetargowej w sprawie odrzucenia ofert” z propozycją odrzucenia ofert złożonych przez wykonawców wymienionych w poz. 1, 3, 5 i 7 zestawienia powyżej. Do wniosku załączono projekty czterech pism adresowanych do tych wykonawców. Pisma do wykonawców wymienionych w poz. 1, 5 i 7 zestawienia powyżej mówiły o „niezadośćczynieniu wezwaniu do złożenia wyjaśnień”. W piśmie adresowanym do wykonawcy wymienionego w poz. 3 zestawienia była mowa o nie zawarciu w nadesłanym piśmie wyjaśnień dotyczących zaoferowanej ceny wykonania zamówienia, przywołano też przepis art. 87 ust. 1 PZP zakazujący prowadzenia między zamawiającym a wykonawcą negocjacji złożonej oferty.

Kierownik zamawiającego zatwierdził ww. wniosek w dniu 30.09.2016r., tj. w dniu jego sporządzenia. Zatwierdzając wniosek komisji przetargowej kierownik zaakceptował odrzucenie 4 ofert (poz. 1, 3, 5 i 7 zestawienia), w tym oferty z najniższą ceną, złożonej przez BRANDBUD Wiesław Hildebrand w Krojantach.

- Również w dniu 30.09.2016 roku komisja przetargowa sporządziła i przedłożyła kierownikowi zamawiającego „Wniosek komisji przetargowej w sprawie zatwierdzenia wyboru najkorzystniejszej oferty”. Komisja zaproponowała wybór, jako najkorzystniejszej, oferty spółki MARBRUK w Charzykowach, z ceną w wysokości 148.296,67 zł.

Kierownik zamawiającego zatwierdził wybór najkorzystniejszej oferty w dniu sporządzenia wniosku.

Ustalono, że wybrana oferta uzyskała największą liczbę punktów w ocenie złożonych i nieodrzuconych ofert. Cena wybranej oferty była ceną najniższą, wszystkie nieodrzucone i oceniane oferty zawierały jednakowy (60-miesięczny) okres gwarancji.

- Na dzień wyboru ww. oferty zamawiający posiadał wystarczające środki na finansowanie zamówienia – plan wydatków na przebudowę drogi w Powąlkach wynosił nadal 230.000,00 zł, do tego dnia nie poniesiono żadnych wydatków.
- Wystarczające środki na finansowanie zamówienia zamawiający posiadał również na dzień 11.10.2016r., tj. na dzień zawarcia z wybranym wykonawcą umowy nr 67/PR/2016 o roboty budowlane.
- Zgodnie z ww. umową zamówienie miało być wykonane w terminie 60 dni od protokolarnego przekazania terenu budowy. Przekazanie placu budowy nastąpiło w dniu 18.10.2016r.
- Ustalono, że w trakcie obowiązywania ww. umowy jej strony zawarły kolejną umowę o roboty budowlane. Na podstawie umowy nr 72/PR/2016 z dnia 29.11.2016 roku spółka MARBRUK w Charzykowach miała wykonać – cyt. za § 1 ust. 1 *„roboty dodatkowe i uzupełniające zadania pn. Przebudowa 0.26 km ul. Osiedlowej w Powąlkach zgodnie z załączonym kosztorysem ofertowym oraz przekazać je zamawiającemu.”*

Przywołany kosztorys ofertowy obejmował roboty polegające m.in. na wykonaniu 522,50 m² nawierzchni z kostki brukowej betonowej na podbudowie z kruszywa łamanego.

Za wykonanie umowy w terminie do dnia 19.12.2016 roku wykonawca miał otrzymać wynagrodzenie brutto w wysokości 59.318,67 zł.

W § 1 ust. 2 przywołanej umowy z dnia 29.11.2016 roku zapisano – cyt.: *„Postępowanie zostało przeprowadzone zgodnie z Zarządzeniem Wójta Gminy Chojnice Nr F/140/2015 z dnia 6 listopada 2015 roku w sprawie realizacji wydatków o wartości szacunkowej nie przekraczającej wyrażonej w złotych równowartości 30.000 euro”*.

Przywołane zarządzenie zawierało w § 1 pkt 1 uregulowanie mówiące, że wydatki, których wartość szacunkowa nie przekracza w danym roku równowartości kwoty 30.000 euro, dokonywane są z pominięciem trybów postępowania określonych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004r. – Prawo zamówień publicznych.

- Komisyjnego odbioru prac wynikających z wymienionych powyżej umów zgłoszonych do odbioru pismem z dnia 16.12.2016 roku (do urzędu gminy pismo wpłynęło w dniu 10.12.2016r.) w dokonano w dniu 29.12.2016r. W tym samym dniu wykonawca wystawił 2 faktury za wykonane roboty budowlane – fakturę nr 392/2016 na kwotę 148.296,67 zł za przebudowę 0,26 km. ul. Osiedlowej w Powąlkach wg umowy nr 67/PR/2016 z dnia 11.10.2016r. oraz fakturę nr 393/2016 na kwotę 59.318,67 zł „za roboty dodatkowe i uzupełniające do zadania: Przebudowa 0,26 km ul. Osiedlowej w Powąlkach wg umowy nr 72/PR/2016 z dnia 29.11.2016r.”

Zapłaty obu tych faktur zamawiający dokonał w dniu 29.12.2016r., tj. w dniu ich wystawienia i wpływu do kontrolowanej jednostki.

3.6.3. Ewidencja księgową inwestycji, rozliczenie i przyjęcie zakończonych zadań inwestycyjnych na stan (księgowy) środków trwałych

- 1) Kontrolowana jednostka ewidencjonuje koszty inwestycyjne według podziałek klasyfikacji budżetowej z podziałem na poszczególne zadania inwestycyjne. Ewidencja daje obraz kosztów poniesionych w danym roku budżetowym, kosztów poniesionych przed tym rokiem, jak też kosztów rozliczonych.

Ewidencja wydatków inwestycyjnych powadzona jest również w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej z podziałem na realizowane zadania.

- 2) Koszty zakończonych zadań inwestycyjnych rozliczono na bieżąco. W trakcie kontroli nie wniesiono uwag do przyjmowania na stan środków trwałych efektów gospodarczych powstałych w wyniku zakończenia inwestycji.

3.6.4. Zakup i objęcie akcji, udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego

- 1) W 2016 roku poniesiono 2.046.000,00 zł wydatków budżetowych klasyfikowanych w § 601 – „Wydatki na zakup i objęcie akcji, wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego oraz na uzupełnienie funduszy statutowych banków państwowych i innych instytucji finansowych”. Wydatki te poniesiono w rozdziale 01010 – „Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi”
- 2) Przelewów środków na ww. sumę na bankowy rachunek spółki Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Chojnicach dokonano w dniach: 31.05.2016r. (202.000,00 zł); 7.07.2016r. (193.000,00 zł); 13.09.2016r. (115.000,00 zł); 21.11.2016r.

(1.177.000,00 zł) i 14.12.2016r. (359.000,00 zł) na podstawie pism ww. spółki wnoszących o „przekazanie dopłat do spółki – objęcie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym.”

Ustalono, że przekazane kwoty wynikały z uchwał Rady Gminy w sprawie wyrażenia woli objęcia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Chojnicach.

3.6.5. Dotacje celowe z budżetu gminy na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji (lub zakupów inwestycyjnych) realizowanych przez inne jednostki

- 1) Na finansowanie lub dofinansowanie kosztów, o jakich mowa w tytule, udzielono w 2016 roku z budżetu kontrolowanej gminy 554.856,27 zł dotacji celowych. Podstawowe dane o udzielonych dotacjach przedstawiono w tabeli:

Rozdział budżetu	Plan dotacji (zł)	Dotacje udzielone (zł)	Beneficjent dotacji
1	2	3	4
§ 619 – „Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na dofinansowanie inwestycji w ramach zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego”			
85117 – „Zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze”	50.000,00	50.000,00	Towarzystwo Przyjaciół Hospicjum w Chojnicach.
Razem § 619:	50.000,00	50.000,00	x
§ 622 – „Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych”			
92109 – „Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby”	363.300,00	330.026,86	Gminny Ośrodek Kultury w Chojnicach
Razem § 622:	363.300,00	330.026,86	x
§ 623 – „Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych”			
01010 – „Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi”	50.000,00	4.943,37	Anna i Jarosław Gronalewscy, na realizację umowy dot. dofinansowania modernizacji istniejącej studni
90001 – „Gospodarka ściekowa i ochrona wód”	100.000,00	28.500,00	osoby realizujące umowy dotyczące dofinansowania budowy przydomowych oczyszczalni ścieków (19 x 1.500,00 zł)
90002 – „Gospodarka odpadami”	162.005,00	141.386,04	osoby realizujące umowy dotyczące dofinansowania utylizacji materiałów zawierających azbest
Razem § 623:	312.005,00	174.829,41	x
Ogółem:	725.305,00	554.856,27	x

- 2) Szczegółową kontrolę udzielania i rozliczania majątkowych dotacji budżetowych, o jakich mowa w tytule, przeprowadzono na przykładzie dotacji udzielonych:
- stowarzyszeniu Towarzystwo Przyjaciół Hospicjum w Chojnicach – 50.000,00 zł dotacji na realizację zadania pn. „Opieka nad osobami chorymi poprzez uruchomienie hospicjum stacjonarnego z częścią opiekuńczo-leczniczą” na podstawie umowy nr 66/PR/2016 z dnia 6.10.2016r. (§ 619 w rozdziale 85117);

- Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Chojnicach – 330.026,86 zł dotacji „na zadania remontowe i zakupy inwestycyjne” na podstawie umowy (bez numeru) z dnia 4.01.2016r., zmienionej 6 aneksami (§ 622 w rozdziale 92109);
 - Annie i Jarosławowi Gronalewskim zam. w Sławęcinie – 4.943,37 zł dotacji na realizację przedsięwzięcia inwestycyjnego polegającego na modernizacji istniejącej studni – umowa nr 1/GW/2016 z dnia 3.08.2016r. (§ 623 w rozdziale 01010).
- a) Umowę z Towarzystwem Przyjaciół Hospicjum w Chojnicach zawarto po złożeniu przez to stowarzyszenie oferty realizacji zadania publicznego na podstawie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Stowarzyszenie zaoferowało wykonanie w latach 2016-2019 zadania obejmującego zakup dachówki i innych akcesoriów dachowych (X-XI 2016r.), wykonanie dachu, instalacji wewnętrznych i prac wykończeniowych (lata 2017-2019) oraz uruchomienie w 2019 roku hospicjum w stanowiącym własność ww. Towarzystwa budynku byłego szpitala pulmonologicznego przy ul. Strzeleckiej 89 w Chojnicach.
- Podane w ofercie całkowite koszty zadania wynosiły 1.085.500,00 zł, wnioskowane dofinansowanie z budżetu gminy w wysokości 50.000,00 zł stowarzyszenie zamierzało wykorzystać na zakup dachówki i akcesoriów dachowych.
- Przyznaną dotację przelano na rachunek bankowy ww. stowarzyszenia w dniu 12.10.2016r.
 - Ze złożonego w dniu 9.01.2017 roku sprawozdania częściowego wynikało, że otrzymane dofinansowanie stowarzyszenie wykorzystało w całości do zapłaty w dniu 14.12.2016 roku części zobowiązania wynikającego z wystawionej na kwotę 55.851,59 zł faktury F/0298/11/2016 firmy EK-BUD Jakub Rostankowski w Chojnicach za dachówkę i akcesoria dachowe. Z własnych środków Towarzystwo Przyjaciół Hospicjum w Chojnicach wydatkowało w 2016 roku kwotę 5.851,59 zł, regulując pozostałą część zobowiązania wynikającego z ww. faktury.
- b) Zawarta w dniu 4.01.2016 roku z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Chojnicach umowa, której przedmiotem było – cyt.: „określenie zasad udzielania dotacji podmiotowej oraz dotacji celowej na zadania remontowe i zakupy inwestycyjne z budżetu Gminy Chojnice na rzecz Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach” określała m.in., że na finansowanie zadań remontowych i zakupów inwestycyjnych Ośrodek otrzyma z budżetu gminy 250.000,00 zł dotacji celowych. Po zmianach umowy dokonanych w trakcie roku wysokość dotacji celowych została zwiększona do wysokości 372.300,00 zł – taką kwotę dotacji wymieniono w ostatnim aneksie (nr 6) do umowy, spisany w dniu 5.12.2016r.

- Przywołana umowa, w brzmieniu aktualnym na koniec roku stanowiła, że przyznane Ośrodkowi dotacje celowe miały być wykorzystane na finansowanie kosztów remontów i zakupów inwestycyjnych w:

- wiejskich domach kultury i świetlicach	-	214.100,00 zł;
- administracji	-	55.000,00 zł;
- obiektach związanych z promocją	-	27.000,00 zł;
- sporcie	-	7.200,00 zł;
- amfiteatrach letnich	-	60.000,00 zł;
- bibliotece	-	9.000,00 zł;

Razem: - 272.300,00 zł.

- Analizując budżet gminy na 2016 rok ustalono, że aktualny na koniec roku plan dotacji celowych klasyfikowanych w rozdziałach 92109 – „Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby” oraz 92116 – „Biblioteki” (w tych rozdziałach planowano dotacje dla Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach) wynosił 363.300,00 zł (rozdział 92109 – 363.300,00 zł; rozdział 92116 – 0,00 zł) i był o 9.000,00 zł niższy od kwoty dotacji celowych określonych w przywołanej umowie.
- Ustalono, że w złożonym w urzędzie gminy w dniu 30.12.2016 roku „Rozliczeniu dotacji dla Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach na 2016 rok (stan na 30.12.2016 rok) zgodnie z umową z dnia 4 stycznia 2016 roku”, sporządzonym dla wszystkich otrzymanych dotacji (podmiotowych i celowych), Ośrodek ten wykazał kwoty przyznanych dotacji celowych zgodne z zapisami w umowie.
W końcowej części rozliczenia („6. Biblioteka”) wykazano, że przyznana dotacja wynosiła 46.600,00 zł i obejmowała 37.600,00 zł dotacji podmiotowej oraz 9.000,00 zł dotacji celowej.
Stwierdzono, że w budżecie gminy całość dotacji przeznaczonych na działalność biblioteki publicznej funkcjonującej w strukturze organizacyjnej Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach (46.600,00 zł) ujęta była w § 248 – „Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury”. W rozdziale 92116 nie występował plan dotacji celowych klasyfikowanych w § 622 – „Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych”.
- Przedłożone w urzędzie gminy rozliczenie dotacji wskazywało, że Ośrodek wykorzystał 339.026,86 zł dotacji celowych oraz, że do zwrotu pozostało 33.273,14 zł niewykorzystanych dotacji celowych. Suma obu tych wielkości wynosi 372.300,00 zł i jest równa wysokości dotacji celowych określonej w umowie z dnia 4.01.2016 roku po zmianach dokonanych w trakcie roku.

Z ewidencji księgowej prowadzonej w urzędzie gminy na kontach 130, 810 i 224 wynikało, że:

- suma dotacji celowych przekazanych w 2016 roku Ośrodkowi wyniosła 363.300,00 zł (była o 9.000,00 zł niższa od wykazanej w złożonym przez Ośrodek rozliczeniu dotacji);
- rozliczono wykorzystanie przez Ośrodek 330.026,86 zł dotacji celowych (o 9.000,00 zł mniej, niż wynikało to z otrzymanego rozliczenia);
- niewykorzystana dotacja w kwocie 33.273,14 zł wpłynęła na rachunek bankowy urzędu gminy w dniu 30.12.2016r.

- Księgowani na kontach 810 i 224 rozliczających udzielone dotacje (podmiotowe i celowe) dokonano pod datą 31.12.2016 roku na podstawie dokumentu „polecenie księgowania” (PK 1136). Sprawdzenie tego dokumentu pod względem formalnym i rachunkowym potwierdziła swoim podpisem pani Renata Gruchała Węsierska – podinspektor w Wydziale Finansowym.

Kserokopie przywołanej umowy z dnia 4.01.2016 roku (wraz z aneksem nr 6 z dnia 5.12.2016r.), złożonego przez Ośrodek rozliczenia dotacji oraz sporządzonego w urzędzie gminy dowodu PK 1136 załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopie: zawartej z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Chojnicach umowy z dnia 4.01.2016r. (wraz z aneksem nr 6 z dnia 5.12.2016r.); złożonego w dniu 30.12.2016 roku „Rozliczenia dotacji dla Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach na 2016 rok” oraz dowodu PK 1136 z księgowaniami rozliczenia dotacji – poz. 13 akt kontroli]

- O pisemne wyjaśnienie powyższych niezgodności, w tym niezgodności zawartej umowy z planem dotacji celowych dla Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach, poproszono panią Aleksandrę Wojcieszynską – skarbnik gminy, tj. osobę, która kontrasygnowała umowę.

W złożonym wyjaśnieniu skarbnik gminy podała, że – cyt.: „W rozliczeniu dotacji Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach mylnie wykazano kwotę 9.000,00 zł pod poz. 6 Biblioteka „Dotacja na zakupy inwestycyjne”.

W aneksie od Nr 3 do Nr 6 zawartej umowy w dniu 04 stycznia 2016 roku pomiędzy Gminą Chojnice a Gminnym Ośrodkiem Kultury w Chojnicach mylnie zapisano w poz. 6 – „Dotacja celowa na zadania remontowe i zakupy inwestycyjne (§ 6220). Zgodnie z umową kwota ta znajduje się w § 3 poz. 6 - Dotacja podmiotowa (§ 2480). Nie dokonywano przeniesienia planu z § 2480 na § 6220.”

Wyjaśnienie skarbnika gminy załączono do akt roboczych kontroli.

[Wyjaśnienie pani Aleksandry Wojcieszynskiej – skarbnik gminy dotyczące rozliczenia dotacji dla Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach – poz. 14 akt kontroli]

- c) Podstawę zawarcia umowy i udzielenia p. Annie i Jarosławowi Gronalewskim dotacji w wysokości 4.943,37 zł na modernizację istniejącej studni stanowiła uchwała Nr XIII/225/2016 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 20 maja 2016r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów inwestycji służących gospodarce wodnej oraz sposobu jej rozliczania (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 7 czerwca 2016r., poz. 2115), zmieniona uchwałą Nr XIV/246/2016 tego organu z dnia 30 czerwca 2016r. w sprawie zmiany (...) – uchwałą zmieniającą ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016r., pod poz. 2717. Przywołana uchwała stwarzała możliwość dofinansowania modernizacji istniejących studni na nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym (nieruchomości bez sieci wodociągowej z uwagi na odległości i koszty budowy) do wysokości 50% poniesionych i udokumentowanych nakładów, nie więcej jednak niż 10.000,00 zł brutto.

3.6.7. Inne wydatki majątkowe

W 2016 roku nie realizowano innych – poza opisanymi już w niniejszym protokole – wydatków majątkowych.

3.7. Rozliczenie otrzymanych i udzielonych dotacji.

3.7.1. Rozliczenie otrzymanych dotacji

3.7.1.1. Plan finansowy zadań zleconych

- 1) W uchwalonym w dniu 29.12.2015 roku budżecie gminy na 2016 rok na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami zabezpieczono środki finansowe w wysokości 6.944.430,00 zł. Wydatki te miały być finansowane z dotacji klasyfikowanych w § 201 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami”.
- 2) W trakcie 2016 roku plan dochodów z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami zwiększono do wysokości 21.822.520,00 zł. Wielkość ta obejmowała 10.281.020,00 zł dotacji klasyfikowanych w § 201 oraz 11.541.500,00 zł dotacji klasyfikowanych w § 206 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (...), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci”. W takiej samej wysokości planowane były wydatki na realizację tych zadań.
- 3) W planie finansowym zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami nie występowały dotacje i wydatki majątkowe.

3.7.1.2. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami

- 1) W 2016 roku gmina zrealizowała 21.707.659,40 zł dochodów z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami, w tym 10.271.643,90 zł dochodów klasyfikowanych w § 201 oraz 11.436.015,50 zł dotacji klasyfikowanych w § 206.
- 2) Ogółem w trakcie roku na bankowy rachunek budżetu gminy wpłynęło 21.824.669,96 zł dotacji, o jakich mowa powyżej. Niewykorzystane dotacje, na sumę 117.010,56 zł, zwrócono do budżetu państwa w trakcie roku budżetowego (2.876,50 zł) oraz w styczniu 2017 roku – 114.134,06 zł.

Wysokości otrzymanych i wykonanych dochodów z tytułu dotacji klasyfikowanych w §§ 201 i 206 w poszczególnych rozdziałach budżetu gminy przedstawiono w tabeli poniżej. Tabela zawiera również informacje o kwotach dotacji niewykorzystanych.

Rozdział budżetu	Dotacje otrzymane (zł)	Wykonanie (zł)	Dotacja do zwrotu (zł)
1	2	3	4
§ 201 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami”			
01095 – „Pozostała działalność”	1.526.378,96	1.526.377,90	1,06
75011 – „Urzędy wojewódzkie”	105.300,00	105.300,00	0
75101 – „Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa”	17.710,00	14.834,56	2.875,44
80101 – „Szkoły podstawowe”	79.305,00	77.813,43	1.491,57
80110 – „Gimnazja”	55.474,00	54.141,31	1.332,69
80150 – „Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy...”	2.635,00	2.604,57	30,43
85195 – „Pozostała działalność”	518,00	518,00	0
85212 – „Świadczenia rodzinne...”	8.415.000,00	8.412.977,88	2.022,12
85213 – „Składki na ubezpieczenie zdrowotne...”	41.000,00	40.449,60	550,40
85215 – „Dodatki mieszkaniowe”	6.649,00	5.821,55	827,45
85228 – „Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi...”	32.000,00	29.780,00	2.220,00
85295 – „Pozostała działalność”	1.200,00	1.025,10	174,90
Razem § 201:	10.283.169,96	10.271.643,90	11.526,06
§ 206 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (...), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci”			
85211 – „Świadczenie wychowawcze”	11.541.500,00	11.436.015,50	105.484,50
Razem § 206:	11.541.500,00	11.436.015,50	105.484,50
Ogółem §§ 201 i 206:	21.824.669,96	21.707.659,40	117.010,56

- 3) Otrzymane i wykorzystane dotacje gmina rozliczyła sprawozdaniami Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, sporządzonymi na podstawie własnej ewidencji księgowej i sprawozdań jednostkowych gminnych jednostek budżetowych.

3.7.1.3. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami

1) W 2016 roku gmina zrealizowała 159.436,57 zł dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 633 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin)”. Dochody te wykonano w rozdziałach 01042 – „Wyłączenie z produkcji gruntów rolnych” (69.436,57 zł) i 92601 – „Obiekty sportowe” (90.000,00 zł).

2) Dotację w wysokości 69.436,57 zł w rozdziale 01042 otrzymano w dniu 17.11.2016 roku z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego. Podstawę jej otrzymania stanowiła umowa nr 38G/WBG-OGR/2016 o udzielenie dotacji na modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych, zawarta z Województwem Pomorskim w dniu 8.08.2016r.

Umową tą Województwo zobowiązało się dofinansować gminie kwotą 76.800,00 zł realizację zadania polegającego na modernizacji drogi dojazdowej do gruntów rolnych. Dofinansowanie nie mogło przekroczyć 50% faktycznie poniesionych kosztów kwalifikowalnych zadania.

Dotacja wpłynęła na rachunek bankowy gminy po spełnieniu warunków określonych w umowie, tj. po przesłaniu m.in. kserokopii: dokumentu z wyboru wykonawcy robót; umowy zawartej z wykonawcą robót; faktury za wykonane prace oraz protokołu odbioru robót. Wykonane prace dotyczyły modernizacji 0,5 km drogi gminnej w m. Niezychowice. Końcowa wartość zadania wyniosła 138.873,15 zł, otrzymane dofinansowanie stanowiło 50% tej kwoty.

3) Klasyfikowaną w rozdziale 92601 dotację celową w kwocie 90.000,00 zł otrzymano w dniu 19.12.2016 roku z Ministerstwa Sportu i Turystyki na realizację umowy nr 2016.0073/1667/SubA/DIS/R z dnia 12.08.2016r. „o dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej zadania inwestycyjnego w ramach Programu Modernizacji Infrastruktury Sportowej – edycja 2016”.

- Na podstawie ww. umowy gmina miała otrzymać dofinansowanie w kwocie nieprzekraczającej 583.500,00 zł (w tym 90.000,00 zł w 2016r. i 493.500,00 zł w roku 2017) na realizację zadania inwestycyjnego „*Modernizacja boiska piłkarskiego oraz budowa boiska wielofunkcyjnego w Pawłowie*”. Wynikająca z umowy całkowita wartość wydatków inwestycyjnych wynosiła 1.433.666,00 zł, dofinansowanie nie mogło przekroczyć 40,7% tej wartości i 50% wartości wydatków kwalifikowanych.

- Ustalono, że w dniu 28.07.2017r., tj. już po okresie objętym niniejszą kontrolą, strony przywołanej powyżej umowy spisały aneks nr 1, wprowadzający zmiany m.in. w zakresie

całkowitej wartości wydatków na zadanie (1.107.054,78 zł) oraz kwoty dofinansowania – do 475.515,00 zł.

- Ze sporządzonej w kontrolowanej jednostce w dniu 21.08.2017 roku „Informacji o sposobie wykorzystania dofinansowania ze środków FRKF w związku z zakończeniem realizacji zadania inwestycyjnego” wynikało, że otrzymane w latach 2016-2017 dofinansowanie w wysokości 475.515,00 zł (90.000,00 zł + 385.515,00 zł) wykorzystano w całości na finansowanie zadania inwestycyjnego wskazanego w umowie.

O przyjęciu rozliczenia zadania w zakresie rzeczowym i finansowym Ministerstwo poinformowało jednostkę pismem DIS-WIR.4711.348.2016.KK.19 z dnia 5.09.2017r.

3.7.1.4. Pozostałe dotacje otrzymane z budżetu państwa, funduszy celowych

- 1) W 2016 roku gmina zrealizowała 2.702.067,64 zł dochodów klasyfikowanych w § 203 – „Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)” oraz 2.747,80 zł dochodów klasyfikowanych w § 204 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących gmin z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanych w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych”.
- 2) Ogółem w trakcie roku na bankowy rachunek budżetu gminy wpłynęło 2.744.224,00 zł dotacji, o jakich mowa powyżej. Niewykorzystane dotacje, na sumę 39.408,56 zł, zwrócono do budżetu państwa w dniach 28.12.2016 roku (367,20 zł) i 5.01.2017r. – 39.041,36 zł.

Wysokości otrzymanych i wykonanych dochodów z tytułu dotacji klasyfikowanych w §§ 203 i 204 w poszczególnych rozdziałach budżetu gminy przedstawiono w tabeli poniżej. Tabela zawiera również informacje o kwotach dotacji niewykorzystanych.

Rozdział budżetu	Dotacje otrzymane (zł)	Wykonanie (zł)	Dotacja do zwrotu (zł)
1	2	3	4
§ 203 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)”			
80103 – „Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych”	315.780,00	315.780,00	0
80104 – „Przedszkola”	79.120,00	79.120,00	0
80149 – „Inne formy wychowania przedszkolnego”	140.770,00	140.770,00	0
85206 – „Wspieranie rodziny”	19.678,00	19.678,00	0
85213 – „Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia...”	41.750,00	41.747,08	2,92
85214 – „Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe”	250.000,00	235.912,55	14.087,45
85216 – „Zasiłki stałe”	502.650,00	501.014,73	1.635,27
85219 – „Ośrodki pomocy społecznej”	264.120,00	264.120,00	0
85295 – „Pozostała działalność”	768.000,00	768.000,00	0
85415 – „Pomoc materialna dla uczniów”	359.241,00	335.925,28	23.315,72
Razem § 203:	2.741.109,00	2.702.067,64	39.041,36
§ 204 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących gmin z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanych w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych”			
85415 – „Pomoc materialna dla uczniów”	3.115,00	2.747,80	367,20
Razem § 204:	3.115,00	2.747,80	367,20
OGÓŁEM §§ 203 i 204:	2.744.224,00	2.704.815,44	39.408,56

- 3) Z otrzymanych dotacji rozliczono się pisemną „Informacją o otrzymanych i wykorzystanych dotacjach nieobjętych Rb-50 od początku roku do 31.12.2016r.”, przesłaną do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku w dniu 9.02.2017r. W informacji tej wykazano prawidłowe dane.

3.7.1.5. Dotacje celowe otrzymane na realizację porozumień

- 1) Na realizację zawartych porozumień gmina otrzymała w 2016 roku 80.586,87 zł dotacji celowych, w tym 2.000,00 zł dotacji klasyfikowanych w § 202 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej” oraz 78.586,87 zł dotacji klasyfikowanych w § 231 – „Dotacje celowe otrzymane z gminy na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego”.

- 2) Klasyfikowana w § 202 dotacja celowa w wysokości 2.000,00 zł, ujęta w rozdziale 71035 – „Cmentarze”, wpłynęła w dniu 7.04.2016 roku z Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku na realizację porozumienia z dnia 10.07.2007r. w sprawie utrzymania grobów i cmentarzy wojennych na terenie gminy, jak też umowy nr 1/2016 z dnia 31.03.2016r. w sprawie wykonywania zadań związanych z utrzymaniem grobów i cmentarzy wojennych na terenie gminy Chojnice.

Z przesłanego w dniu 20.12.2016 roku (terminowo) rozliczenia dotacji wynikało, że wykorzystano ją w całości i zgodnie z przeznaczeniem. Dotacja posłużyła do zapłaty w dniu 19.12.2016 roku wystawionej na kwotę 2.180,00 zł faktury za odtworzenie tablicy informacyjnej przy cmentarzu wojennym w Nowym Dworze oraz naprawę zdobienia nagrobnego mogiły zbiorowej.

- 3) Dochody na sumę 78.586,87 zł z tytułu dotacji klasyfikowanych w § 231 wykonano w rozdziale 80104 – „Przedszkola” (71.586,87 zł) i w rozdziale 92109 – „Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby” (7.000,00 zł).

- a) Wpływy w rozdziale 80104 pochodziły z przelewów 5 gmin – Gminy Miejskiej Chojnice (45.224,58 zł); Tuchola (9.794,46 zł); Czersk (8.950,22 zł); Kamień Krajeński (3.961,97 zł) oraz Konarzyny – 3.655,64 zł.

W oparciu o próbę kontrolną obejmującą przelewy gmin miejskich Chojnice i Kamień Krajeński ustalono, że dotacje z tych gmin wpływały po wystawieniu przez kontrolowaną jednostkę księgowych not obciążeniowych, powołujących się na pisma Gminnego Zespołu Oświaty w Chojnicach z wyliczeniami należnej dotacji miesięcznej za uczniów/dzieci będących mieszkańcami tych gmin, uczęszczających do niepublicznych przedszkoli i punktów przedszkolnych na terenie kontrolowanej gminy. Do not księgowych załączone były pisma ww. Zespołu, powołujące się na art. 90 ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991r.

o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r., poz. 1943 ze zm.), wraz z kserokopiami informacji o liczbie dzieci uczęszczających do tych placówek z terenu obciążanej gminy.

Stwierdzono, że dochody budżetu gminy z tytułu zwrotu przez inną gminę kosztów dotacji udzielonej na dziecko niebędące mieszkańcem gminy dotującej przedszkole lub inną formę wychowania przedszkolnego nie powinny być klasyfikowane jako dotacje – należało je ujmować w § 097 – „Wpływy z różnych dochodów”.

- b) Podstawę otrzymania z Gminy Miejskiej Chojnice dotacji celowej w kwocie 7.000,00 zł, klasyfikowanej w § 231 w rozdziale 92109 stanowiło porozumienie zawarte z tą gminą w dniu 3.03.2016r. Porozumienie dotyczyło udzielenia kontrolowanej gminie pomocy finansowej w formie dotacji celowej w ww. wysokości na pokrycie wydatków związanych z organizacją w dniach 12-13 sierpnia 2016 roku XIX Festiwalu Piosenki Żeglarskiej – Charzykowy 2016.

W porozumieniu określono m.in.: termin przekazania dotacji (30.07.2016r.); jej przeznaczenie; obowiązek wydatkowania dotacji na zasadach określonych w ustawie o zamówieniach publicznych, jak też obowiązek sporządzenia i przedłożenia w terminie do dnia 15.09.2016 roku sprawozdania z realizacji zadania wraz z kserokopiami dokumentów z ich wydatkowania.

- Wymieniona dotacja na rachunek bankowy kontrolowanej jednostki wpłynęła w dniu 19.07.2016r.

Stwierdzono, że do planu finansowego gminy dotację wprowadzono uchwałą Nr XIX/316/2016 Rady Gminy z dnia 21 grudnia 2016r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2016r. Dokonano tego po upływie 5 miesięcy od dnia otrzymania dotacji.

- Przedłożone do kontroli „Sprawozdanie finansowe z wykonania zadania określonego porozumieniem z dnia 3.03.2016r.” wskazywało, że dotację wykorzystano do zapłaty faktury nr 4001/2016 za ochronę Festiwalu Piosenki Żeglarskiej, wystawionej przez Koncesjonowaną Agencję Ochrony Mienia GRYF w Chojnicach w dniu 17.08.2016 roku na kwotę 7.183,20 zł. Faktura ta została wystawiona na Gminny Ośrodek Kultury w Chojnicach.

Załącznikiem do sprawozdania była kserokopia ww. faktury. Z opisu faktury nie wynikało, że do jej zapłaty wykorzystano środki pochodzące z dotacji celowej z Gminy Miejskiej Chojnice. Faktura zawierała zapis – cyt.: „zatwierdzono do wypłaty ze środków GOK w Chojnicach”.

Rozliczenie dotacji nie zawierało dowodu zapłaty faktury. Przywołane na wstępie porozumienie gmin zobowiązywało beneficjenta dotacji do załączenia w rozliczeniu dotacji kserokopii dokumentów z wydatkowania dotacji.

3.7.1.6. Pozostałe dotacje

- 1) Poza opisanymi już w niniejszym protokole dotacjami gmina otrzymała w 2016 roku również 25.862,50 zł dotacji celowych klasyfikowanych w § 620 – „Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich”.
- 2) Dotacja ujęta w rozdziale 90095 – „Pozostała działalność” wpłynęła w dniu 27.05.2016 roku z Ministerstwa Finansów na realizację umowy nr RPPM.05.05.00-00-004/15 z dnia 31.03.2015r. o dofinansowanie projektu „*Poprawa efektywności energetycznej oraz rozwój OZE w Chojnicko-Człuchowskim Miejskim Obszarze Funkcjonalnym – dokumentacja projektowa*” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013.

Z umowy wynikało, że projekt o łącznej wartości 1.726.579,00 zł, przewidziany do realizacji w latach 2014-2015 przez 6 partnerów (Powiat Chojnicki i 5 gmin) miał być dofinansowany środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości nieprzekraczającej kwoty 1.248.011,88 zł. Określone w § 5 ust. 1 pkt 2 umowy dofinansowanie dla kontrolowanej gminy nie mogło przekroczyć 83.025,00 zł.

3.7.2. Rozliczenie udzielonych dotacji

3.7.2.1. Dotacje podmiotowe

- 1) Na podstawie szczegółowej ewidencji księgowej wydatków urzędu gminy ustalono, że w kontrolowanym roku udzielono 3.044.082,59 zł dotacji podmiotowych. Podstawowe dane o udzielonych dotacjach przedstawiono w tabeli poniżej:

Rozdział budżetu	Plan dotacji (zł)	Dotacje udzielone (zł)	Beneficjent dotacji
1	2	3	4
§ 248 – „Dotacja podmiotowa dla samorządowej instytucji kultury”			
92109 – „Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby”	2.404.293,00	2.301.699,58	Gminny Ośrodek Kultury w Chojnicach
92116 – „Biblioteki”	46.600,00	46.600,00	Gminny Ośrodek Kultury w Chojnicach
Razem § 248:	2.450.893,00	2.348.299,58	x
§ 256 – „Dotacja podmiotowa z budżetu dla samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej utworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego”			
85195 – „Pozostała działalność”	32.000,00	6.720,00	Samodzielna Publiczna Przychodnia Wiejska Gminy Chojnice w Chojnicach
Razem § 256:	32.000,00	6.720,00	x
§ 259 – „Dotacja podmiotowa z budżetu dla publicznej jednostki systemu oświaty prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub przez osobę fizyczną”			
80104 – „Przedszkola”	387.160,00	371.288,59	Przedszkola niepubliczne (3) w: Pawłowie, Charzykowach i Klawkowie;
80106 – „Inne formy wychowania przedszkolnego”	386.920,00	317.774,42	Punkty przedszkolne (7) w: Lichnowach, Ogorzelinach, Siłnie, Nowej Cerkwi, Klodawie, Pawłowie i Swornegaciach
Razem § 259:	774.080,00	689.063,01	x
Ogółem dotacje podmiotowe:	3.256.973,00	3.044.082,59	x

- 2) Kontrolę rozliczania dotacji podmiotowych przeprowadzono na przykładzie dotacji udzielonych:
- Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Chojnicach na realizację zadań klasyfikowanych w rozdziałach 92109 – „Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby” i 92116 – „Biblioteki” – łącznie 2.348.299,58 zł dotacji;
 - Samodzielnej Publicznej Przychodni Wiejskiej Gminy Chojnice w Chojnicach – 6.720,00 zł dotacji w rozdziale 85195 – „Pozostała działalność”;
 - Niepublicznemu Przedszkolu „Akademia Maluszka” w Pawłowie – 166.457,06 zł dotacji w rozdziale 80104 – „Przedszkola”;
 - Punktowi Przedszkolnemu „Kraina Smerfów” w Lichnowach – 54.609,25 zł dotacji w rozdziale 80106 – „Inne formy wychowania przedszkolnego”.
- a) W 2016 roku na rachunek bankowy Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach przelano 2.450.893,00 zł dotacji podmiotowych klasyfikowanych w § 248, w tym 2.404.293,00 zł dotacji podmiotowych w rozdziale 92109 oraz 46.600,00 zł takich dotacji w rozdziale 92116 – „Biblioteki”. Wielkości te, wynikające z ewidencji księgowej wydatków, były zgodne z planem wydatków budżetu gminy i planem finansowym urzędu gminy.
- W niniejszym protokole wykazano już, że z otrzymanych w 2016 roku dotacji (podmiotowych i celowych) ww. samorządowa instytucja kultury rozliczyła się złożonym w urzędzie gminy w dniu 30.12.2016 roku „Rozliczeniem dotacji dla Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach na 2016 rok (stan na 30.12.2016 rok) zgodnie z umową z dnia 4 stycznia 2016r.”
- W rozliczeniu Ośrodek wykazał, że przyznano mu 2.441.893,00 zł dotacji podmiotowych – taka była suma dotacji podmiotowych wykazanych w kolumnie „Przyznana dotacja” w wierszach: 1. „Promocja gminy” (172.360,00 zł); 2. „WDK i świetlice” (1.304.206,00 zł); 3. „Administracja” (461.764,00 zł); 4. „Sport” (257.963,00 zł); 5. „Amfiteatry” (208.000,00 zł) oraz 6. „Biblioteka” (37.600,00 zł). Stwierdzono, że suma ta była o 9.000,00 zł mniejsza od sumy dotacji podmiotowych przelanych na rachunek bankowy Ośrodka z rachunku urzędu gminy.
- Ustalenia dotyczące niezgodności złożonego rozliczenia z ewidencją księgową kontrolowanej jednostki przedstawiono już w punkcie dotyczącym dotacji na finansowanie remontów i zakupów inwestycyjnych („3.6.5. Dotacje celowe z budżetu gminy na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji (lub zakupów inwestycyjnych) realizowanych przez inne jednostki”).
- Wykazano tam, że sporządzone rozliczenie dotacji odnosiło się do kwot dotacji celowych i podmiotowych określonych w umowie zawartej pomiędzy Gminą i Ośrodkiem w dniu 4.01.2016 roku oraz, że podane w tej umowie kwoty dotacji różniły się od wysokości dotacji dla Ośrodka określonych w budżecie gminy. Umowa po dokonanych w trakcie roku

zmianach mówiła o przeznaczeniu 9.000,00 zł dotacji z budżetu gminy na remonty i zakupy inwestycyjne w Bibliotece, zapis ten nie odpowiadał jednak planowi dotacji dla Ośrodka w rozdziale 92116 – „Biblioteki” – według tego planu wszystkie dotacje z budżetu w tym rozdziale (46.600,00 zł) były dotacjami podmiotowymi.

Złożone w sprawie ww. różnicy wyjaśnienie pani Aleksandry Wojcieszki – skarbnik gminy załączono do akt roboczych kontroli.

- W przywołanym rozliczeniu dotacji Gminny Ośrodek Kultury w Chojnicach wykazał, że z otrzymanej dotacji podmiotowej nie wykorzystał do końca roku budżetowego kwoty 102.593,52 zł. Środki w takiej wysokości wpłynęły na rachunek bankowy kontrolowanej jednostki w dniu 30.12.2016r.

Ustalono, że suma niewykorzystanych przez Ośrodek dotacji z budżetu gminy (podmiotowych i celowych) wykazanych w złożonym rozliczeniu (135.866,56 zł) była równa sumie kwot dotacji zwróconych na rachunek bankowy urzędu gminy w przedostatnim dniu 2016 roku.

- b) Klasyfikowanej dotacji w kwocie 6.720,00 zł dla Samodzielnej Publicznej Przychodni Wiejskiej Gminy Chojnice udzielono na podstawie umowy Fn.032.1.2016 z dnia 3.02.2016r., powołującej się na art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r., poz. 1638).

Z umowy wynikało, że gmina zobowiązała się udzielić Przychodni 32.000,00 zł dotacji na profilaktykę i promocję zdrowia w zakresie stomatologii w oparciu o opracowany program profilaktyki. Beneficjent dotacji zobowiązał się wydatkować środki finansowe zgodnie z przeznaczeniem oraz przedstawić rozliczenie w terminie do dnia 31.12.2016r.

- Przelewu kwoty 6.720,00 zł na bankowy rachunek Przychodni dokonano w dniu 12.12.2016r., po otrzymaniu pisma L.dz. 415/2016 z dnia 8.12.2016 roku (brak oznaczenia daty wpływu pisma do urzędu gminy), zawierającego prośbę o przekazanie takiej kwoty. Załącznikami do pisma były kserokopie 21 rachunków za przeglądy kontrolne jamy ustnej oraz lakowanie zębów, wystawionych na Przychodnię przez lekarzy stomatologów.
- Przychodnia złożyła w kontrolowanej jednostce (brak oznaczenia daty wpływu) rozliczenie otrzymanej dotacji, sporządzone w dniu 30.12.2016r. W rozliczeniu tym podano kwotę otrzymanej dotacji oraz numery i kwoty rachunków za badania i usługi stomatologiczne według wcześniej przesłanych kserokopii tych rachunków.

- c) Podmiotowych dotacji dla Niepublicznego Przedszkola „Akademia Maluszka” w Pawłowie oraz dla Punktu Przedszkolnego „Kraina Smerfów” w Lichnowach udzielono na podstawie uchwały Nr IX/165/2015 Rady Gminy z dnia 27 listopada 2015r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla przedszkoli niepublicznych i innych form

wychowania przedszkolnego, dla których organem prowadzącym jest organ inny niż Gmina Chojnice (Dz. Urz. Woj. Pom. z dnia 28 grudnia 2015r., poz. 4505).

- Przywołana uchwała nakładała na niepubliczne przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego obowiązek składania wójtowi gminy miesięcznych informacji o aktualnej liczbie uczniów/wychowanków według stanu na pierwszy dzień miesiąca.
Ustalono, że ww. informacje złożono w Gminnym Zespole Oświaty w Chojnicach – jednostce organizacyjnej gminy. Na podstawie tych informacji Zespół wyliczał kwoty dotacji przysługujących placówkom oraz przekazywał te dane do księgowości kontrolowanej jednostki. W urzędzie gminy sprawdzano wyliczenia oraz dokonywano przelewów dotacji na wskazane wcześniej rachunki bankowe.
- Składane przez beneficjentów dotacji roczne „Rozliczenia dotacji pobranej z budżetu gminy” wpływały również do ww. Zespołu Oświaty. Kontrolowana jednostka otrzymywała już sprawdzone „Rozliczenia dotacji” wraz z podpisanymi przez dyrektora Zespołu pismami informującymi o zatwierdzeniu sprawozdań, celem rozliczenia dotacji. W urzędzie gminy sprawdzano zgodność rozliczeń z posiadanymi danymi i dokonywano księgowania rozliczających udzielone dotacje.
- Ustalono, że kwoty dotacji udzielonych w 2016 roku wymienionym powyżej placówkom, przyjętym jako próba kontrolna, były zgodne z kwotami wynikającymi z „Rozliczeń dotacji” złożonych w styczniu 2017r. W urzędzeniach księgowych kontrolowanej jednostki dotacje rozliczono pod datą 31.12.2016r.

3.7.2.2. Dotacje przedmiotowe

W 2016 roku nie udzielano dotacji klasyfikowanych jako dotacje przedmiotowe.

3.7.2.3. Dotacje celowe

- 1) W 2016 roku z budżetu gminy udzielono 2.701.801,06 zł bieżących dotacji celowych. Wielkości planowanych i udzielonych dotacji przedstawiono w tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie - paragraf klasyfikacji budżetowej	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
1	2	3	4
1.	Dotacje celowe przekazane gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego - § 231	2.455.538,00	2.423.726,06
2.	Dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego - § 232	43.050,00	0
3.	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych przekazane jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych - § 272	12.500,00	10.500,00
4.	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom - § 281	100.000,00	100.000,00
5.	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom - § 282	147.000,00	146.575,00
6.	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych - § 283	30.000,00	21.000,00
Razem:		2.788.088,00	2.701.801,06

- 2) Ustalenia dotyczące rozliczenia dotacji celowych przedstawiono poniżej, z podziałem na poszczególne paragrafy wydatków.

§ 231 – „Dotacje celowe przekazane gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego”

- 1) W 2016 roku udzielono 2.423.726,06 zł dotacji celowych klasyfikowanych w § 231. Dotacji tych udzielono w rozdziałach 60004 – Lokalny transport zbiorowy” (1.443.635,70 zł) i 80104 – „Przedszkola” (980.09,36 zł). Kontroli poddano dotacje udzielone w pierwszym z ww. rozdziałów.
- 2) Ustalono, że beneficjentem dotacji w rozdziale 60004 była Gmina Miejska Chojnice. Podstawę przekazania dotacji stanowiło „Porozumienie międzygminne z dnia 30 grudnia 2011r. w sprawie organizacji publicznego transportu zbiorowego w granicach administracyjnych Miasta Chojnice i Gminy Chojnice”. Porozumienie zawarto realizując uchwałę Nr XV/166/11 Rady Miejskiej w Chojnicach z dnia 19 grudnia 2011r. w sprawie organizacji publicznego transportu zbiorowego w granicach administracyjnych Miasta Chojnice i Gminy Chojnice oraz uchwały Nr XVII/203/2011 Rady Gminy Chojnice z dnia 29 grudnia 2011r. w sprawie zawarcia porozumienia międzygminnego dotyczącego organizacji publicznego transportu zbiorowego w granicach administracyjnych Gminy Chojnice.
- Przywołanym porozumieniem kontrolowana gmina zobowiązała się do udzielania dotacji na pokrycie różnicy pomiędzy kosztami usług a wpływami ze sprzedaży biletów na te usługi realizowane na jej terenie przez Miejski Zakład Komunikacji Spółka z o.o. w Chojnicach. Według porozumienia koszty usług miały być ustalane na podstawie stawki za przejazd jednego autobusu na odcinku jednego kilometra (wozokilometr) oraz liczby wozokilometrów wykonywanych na terenie gminy. Wpływy ze sprzedaży biletów miały być ustalane na podstawie sprzedaży nominalów biletów obowiązujących na terenie gminy oraz w przejazdach w obu kierunkach relacji Miasto Chojnice – Gmina Chojnice. Obowiązujące ilości wozokilometrów, kwoty dotacji do jednego wozokilometra oraz dotacji całorocznej określało przywołane porozumienie – w 2016 roku początkowo w brzmieniu ustalonym aneksem nr 5/2015 z dnia 30.10.2015r., ostatecznie w brzmieniu określonym aneksem nr 6/2016 z dnia 31.10.2016r.
- W 2016 roku kontrolowana gmina była zobowiązana do udzielenia Gminie Miejskiej Chojnice 1.161.600,00 zł dotacji celowych na realizację ww. porozumienia i taką dotację przekazano. Zrealizowane wydatki na sumę 1.443.635,70 zł obejmowały też dopłatę (uzupełnienie) dotacji za rok 2015, w wysokości 282.035,70 zł.

Dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego - § 232

- 1) W uchwalonym w dniu 29.12.2015 roku budżecie gminy na 2016 rok zaplanowano 43.050,00 zł dotacji celowych, o jakich mowa w tytule, klasyfikowanych w rozdziale 71095 – „Pozostała działalność” działu 710 – „Działalność usługowa”.
Z objaśnień do budżetu wynikało, że dotacja dotyczyła projektu pn. „Chojnicko-Człuchowski Obszar Funkcjonalny”.
- 2) Ustalono, że zaplanowane w ww. podziałkach klasyfikacji wydatki budżetowe nie były w kontrolowanym roku realizowane.

Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych przekazane jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych – § 272

- 1) Beneficjentem dotacji w wysokości 10.500,00 zł w rozdziale 92120 – „Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami” była Parafia Rzymskokatolicka p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Ogorzelinach.
- 2) Podstawę przekazania dotacji w dniu 22.12.2016 roku stanowiły:
 - uchwała Nr XLI/540/2006 Rady Gminy z dnia 30 czerwca 2006r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 136 z dnia 21 grudnia 2006r., poz. 2801);
 - niezawierający daty sporządzenia ani też daty wpływu do urzędu gminy „Wniosek o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru”, podpisany przez proboszcza ww. parafii;
 - uchwała Nr XIX/315/2016 Rady Gminy z dnia 21 grudnia 2006r. w sprawie udzielenia dotacji w 2016 roku na remont zabytku – Kościoła Parafialnego p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Ogorzelinach, Gmina Chojnice.
 - umowa Fn.032.4.2016 zawarta z wyżej wymienioną parafią w dniu 21.12.2016r.
- Przywołana uchwała Rady Gminy z 2006 roku umożliwiała udzielenie dotacji do wysokości 75% ogółu nakładów na prace lub roboty. W przypadku zabytków o wyjątkowej wartości historycznej, artystycznej, naukowej, w przypadku przeprowadzania prac złożonych pod względem technologicznym oraz w przypadku potrzeby niezwłocznego wykonania prac lub robót budowlanych dotacja z budżetu mogła pokryć 100% nakładów koniecznych na wykonanie prac lub robót.
- Ze złożonego wniosku o dotację wynikało, że Parafia ubiegała się o 10.500,00 zł dofinansowania prac związanych z konserwacją drewnianego pokrycia dachu nad nawą i prezbiterium oraz z pokryciem dachu wieży kościoła parafialnego w Ogorzelinach.

Wielkość ta stanowiła 39% całkowitego kosztu prac (27.000,00 zł) wliczonych we wstępnym kosztorysie z dnia 1.08.2016r.

- O udzieleniu na ww. cel dotacji w kwocie 10.500,00 zł organ stanowiący gminy zadecydował przywołaną powyżej uchwałą z dnia 21.12.2016r.
- 3) Rozliczenia udzielonej dotacji dokonano pod datą 30.12.2016 roku w oparciu o polecenie księgowania wystawione po otrzymaniu sporządzonego przez ww. Parafię „Sprawozdania z wykonania prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, na które została udzielona dotacja/zostały przekazane środki”.

Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom – § 281

- 1) Klasyfikowanej w § 281 w rozdziale 92105 – „Pozostałe zadania w zakresie kultury” dotacji w wysokości 100.000,00 zł udzielono w dniu 8.04.2016 roku Fundacji „Szarża Pod Krojantami” z siedzibą w Krojantach. Dotacji udzielono na zadanie publiczne „Organizacja inscenizacji Szarży 18 Pułku Ułanów Pomorskich pod Krojantami”, przewidzianego do realizacji w okresie od dnia 15.05.2016r. do dnia 30.09.2016r.
- 2) Podstawę udzielenia dotacji stanowiła umowa nr 23/PR/2016, zawarta z ww. Fundacją w dniu 11.03.2016 roku po rozstrzygnięciu w dniu 29.02.2016 roku „otwartego konkursu ofert na dotacje z budżetu gminy Chojnice w formie wsparcia na realizację zadań publicznych gminy Chojnice w 2016r.”
- Przywołany konkurs ogłoszono w dniu 20.01.2016 roku na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r., poz. 1817) oraz na podstawie *Programu współpracy Gminy Chojnice z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. „o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie” na 2016 rok*, przyjętego uchwałą Nr IX/167/2015 Rady Gminy z dnia 27 listopada 2015r. w sprawie przyjęcia „Programu współpracy (...)”.
- 3) Ustalono, że przyznana fundacji dotacja była równa dotacji wnioskowanej. Wynikający ze złożonej oferty i zawartej umowy całkowity koszt zadania wynieść miał 159.191,00 zł, dotacją budżetową zamierzano sfinansować 62,8% tych kosztów.
- 4) Z końcowego sprawozdania z wykonania zadania publicznego wynikało, że całkowity koszt zadania wyniósł 160.787,38 zł. Otrzymaną dotację fundacja wykorzystwała w całości na cele określone w umowie.

Na podstawie zestawienia faktur (rachunków) ustalono, że największe pozycje wydatkowe opłacone środkami pochodzącymi z dotacji dotyczyły: zapłaty w dniu 21.09.2016 roku rachunku nr 03/P/16 z dnia 12.09.2016 roku za „organizację szarży, nagłośnienie, efekty

specjalne” (30.000,00 zł); zapłaty w dniu 21.09.2016 roku rachunku 02/P/16 z dnia 12.09.2016r. za wynajem, transport i wyżywienie koni (15.000,00 zł); zapłaty w dniu 23.09.2016 roku należności na sumę 10.914,96 zł za dzierżawę gruntów pod inscenizację oraz zapłaty w dniu 16.09.2016 roku faktury 4554/2016 z dnia 5.09.2016 roku za „ochronę szarży” –9.450,09 zł.

- 5) Księgowego rozliczenia udzielonej dotacji dokonano pod datą 18.11.2016 roku w oparciu o dowód „polecenie księgowania” wystawiony na podstawie ww. sprawozdania końcowego, złożonego terminowo w dniu 26.10.2016r.

Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom – § 282

- 1) Podstawowe dane o udzielonych z budżetu gminy dotacjach celowych klasyfikowanych w tym paragrafie zawarto w tabeli poniżej:

Lp.	Rozdział budżetu	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
1	2	3	4
1.	92105 – „Pozostałe zadania w zakresie kultury”	11.500,00	11.500,00
2.	92195 – „Pozostała działalność”	15.000,00	15.000,00
3.	92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej”	120.500,00	120.075,00
Razem § 282:		147.000,00	146.575,00

- 2) W wymienionych powyżej rozdziałach udzielono odpowiednio 5, 6 i 11 dotacji celowych. Przestrzeganie obowiązujących przepisów przy udzielaniu i rozliczaniu dotacji sprawdzono na przykładzie dotacji udzielonych:

- Dziecięco-Młodzieżowemu Zespołowi Folklorystycznemu KASZEBE w Chojnicach – 5.000,00 zł dotacji w rozdziale 92105 na realizację zadania publicznego pn. „Organizacja i prezentacje cyklu koncertów z zakresu kultury kaszubskiej przez zespół KASZEBE dla dzieci, młodzieży i dorosłych z gminy Chojnice”, zgodnie z umową 27/PR/2016 z dnia 11.03.2016r.;
- Stowarzyszeniu Inicjatyw Lokalnych LIDER w Angowicach – 3.500,00 zł dotacji w rozdziale 92195 na realizację zadania publicznego pn. „Obudźmy patriotyzm już dzisiaj”, zgodnie z umową 17/PR/2016 z dnia 11.03.2016r.;
- Stowarzyszeniu Sportowemu SZARŻA KROJANTY w Krojantach – 33.000,00 zł dotacji w rozdziale 92605 na realizację zadania publicznego pn. „Szkolenie w zakresie piłki nożnej z udziałem w zawodach”, zgodnie z umową 28/PR/2016 z dnia 11.03.2016r.;
- Ludowemu Klubowi Sportowemu w Charzykowach – 25.000,00 zł dotacji w rozdziale 92605 na realizację zadania publicznego pn. „Szkolenie dzieci i młodzieży w żeglarskim lodowym i żeglarskim letnim”, zgodnie z umową 12/PR/2016 z dnia 11.03.2016r.

Próba kontrolna obejmowała dotacje na sumę 66.500,00 zł, stanowiącą 45% wszystkich wydatków klasyfikowanych w § 282.

- 3) Ustalono, że wymienione powyżej umowy zawarto po rozstrzygnięciu w dniu 29.02.2016 roku „otwartego konkursu ofert na dotacje z budżetu gminy Chojnice w formie wsparcia na realizację zadań publicznych gminy Chojnice w 2016r.”

Wyniki konkursu ofert zatwierdzono zarządzeniem Nr 25a/2016 Wójta Gminy z dnia 29 lutego 2016r. w sprawie wyboru ofert i udzielenia dotacji w otwartym konkursie ofert na dotacje z budżetu gminy Chojnice w formie wsparcia na realizację zadań publicznych gminy Chojnice w 2016 roku.

Do umów zawartych z wybranymi oferentami oraz przekazania dotacji uwag nie wniesiono. Stanowiące próbę kontrolną stowarzyszenia rozliczyły się terminowo z otrzymanych dotacji składając wymagane sprawozdania końcowe. Kontrola sprawozdań wykazała, że dotacje budżetowe wykorzystano zgodnie z ich przeznaczeniem.

Uwag nie wniesiono również w zakresie księgowego rozliczenia udzielonych dotacji.

Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych – § 283

- 1) Według objaśnień do uchwały budżetowej podstawowej na 2016 rok zaplanowane w § 283 rozdziału 01008 – „Melioracje wodne” wydatki w wysokości 30.000,00 zł polegać miały na udzieleniu dotacji dla spółek wodnych w trybie uchwały Nr IX/82/2011 Rady Gminy z dnia 2 czerwca 2011r. w sprawie trybu postępowania o udzieleniu spółkom wodnym dotacji z budżetu Gminy Chojnice sposobu ich rozliczania oraz kontroli wykonywania zleconego zadania (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 90 z dnia 26 lipca 2011r., poz. 1864) zmienionej uchwałą Nr XXXIV/423/2013 tego organu z dnia 26 kwietnia 2013r., w sprawie zmiany uchwały Nr IX/82/2011 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 2 czerwca 2011r. w sprawie trybu postępowania (...).

Stwierdzono, że wymienionej powyżej uchwały zmieniającej (Nr XXXIV/423/2013 Rady Gminy z dnia 26 kwietnia 2013r.) nie ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. Uchwała nie zawierała zapisu wskazującego na potrzebę jej ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym. W § 3 uchwały zawarto zapis o treści – cyt.: „Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia”.

- 2) W przywołanej uchwale po zmianie, powołującej się na ustawę o samorządzie gminnym, ustawę o finansach publicznych oraz na ustawę z dnia 18 lipca 2001r. – Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 1121), zawarto m.in. uregulowania:
- umożliwiające udzielanie spółkom wodnym pomocy finansowej do wysokości 50% kosztów realizacji zadania;

- określające elementy: wniosku o udzielenie pomocy finansowej, jako podstawy udzielenia dotacji (wzór wniosku stanowił załącznik do uchwały) i wymagane załączniki do wniosku; umowy o udzielenie pomocy finansowej; sprawozdania z realizacji zadania – wzór sprawozdania załączono do uchwały;
 - określające zasady kontroli realizacji zadania w trakcie jego wykonywania.
- 3) Beneficjentami dotacji celowych w wysokościach od 2.000,00 zł do 13.000,00 zł były 4 spółki wodne – Gockowice-Objezierze, Zanie, Ostrowite i Kruszka. Podstawę przekazania dotacji w okresie od dnia 24.04. do 8.11.2016 roku stanowiły zawarte w dniach 20.04.; 20.06.; 18.08. i 28.10.2016 roku umowy w sprawie udzielenia tym spółkom pomocy finansowej na wykonanie prac polegających m.in. na konserwacji rowów melioracyjnych oraz odbudowie i czyszczeniu studni melioracyjnych.
- 4) Księgowego rozliczenia udzielonych dotacji (Wn konto 810, Ma konto 240) dokonano w dniach 28 i 30.11. oraz 9 i 13.12.2016 roku w oparciu o sporządzone w Wydziale Finansowym pisemne potwierdzenia wykorzystania dotacji w całości i na cele określone w umowach. Potwierdzenia sporządzono po otrzymaniu od ww. spółek sprawozdań z realizacji zadań.
- Kontrola sprawozdań i załączonych do nich dokumentów nie wykazała nieprawidłowości.

3.7.2.4. Dotacje na pomoc finansową udzieloną innym jednostkom samorządu terytorialnego

- 1) W 2016 roku z budżetu gminy udzielono 2.499.585,22 zł dotacji celowych, o jakich mowa w tytule. Wielkość ta obejmowała wyłącznie wydatki majątkowe, klasyfikowane w § 630 – „Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych” – w 2016 roku nie realizowano wydatków bieżących, klasyfikowanych w § 271 – „Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących”.

Ogólne dane o udzielonych dotacjach przedstawiono w tabeli:

Lp.	Rozdział budżetu	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	Beneficjent dotacji – przeznaczenie dotacji
1	2	3	4	5
1.	60014 – „Drogi publiczne powiatowe”	2.476.353,00	2.421.051,44	Powiat Chojnicki: Przebudowa dróg powiatowych 2644G i 2638G w m. Ogorzeliny w ul. Pocztowej, Sławęcińskiej, Bocznej i Chojnickiej (1.132.463,00 zł); Przebudowa mostu w ciągu drogi powiatowej nr 2646G Silno – Ostrowite – Bładowo w m. Silno (1.008.890,00 zł); Przebudowa drogi powiatowej nr 2633G Powalki – Kłodawa - Krojanty na odcinku Powalki Kłodawa (279.698,44 zł)
2.	60016 – „Drogi publiczne gminne”	78.181,00	78.181,00	Gmina Miejska Chojnice – budowa ścieżki rowerowej i chodnika w ul. Morozowa w Chojnicach

3.	71095 - „Pozostała działalność”	1.693.00	352.78	Powiat Chojnicki – dofinansowanie zadania „Poprawa efektywności energetycznej oraz rozwój Odnawialnych Źródeł Energii w Chojnicko - Człuchowskim Miejskim obszarze Funkcjonalnym – termomodernizacja budynków użyteczności publicznej”.
Razem:				x

- 2) Kontrolę w zakresie udzielania i rozliczania pomocy finansowej w formie dotacji budżetowej przeprowadzono w oparciu o próbę obejmującą pomoc udzieloną:
- Powiatowi Chojnickiemu na dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej 2644G i 2638G w miejscowości Ogorzeliny na ul. Pocztowej, Sławęcińskiej Bocznej i Chojnickiej” – 1.132.463,00 zł dotacji w rozdziale 60014;
 - Gminie Miejskiej Chojnice na realizację zadania inwestycyjnego związanego z budową ścieżki rowerowej i chodnika w ul. Morozowa w Chojnicach – 78.181,00 zł dotacji w rozdziale 60016.
- a) Podstawę udzielenia Powiatowi Chojnickiemu pomocy finansowej w wysokości 1.132.463,00 zł na dofinansowanie ww. zadania inwestycyjnego stanowiły:
- uchwała Nr XIV/247/2016 Rady Gminy z dnia 30 czerwca 2016r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Powiatowi Chojnickiemu na dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej 2644G w miejscowości Ogorzeliny na ul. Pocztowej, Sławęcińskiej, Bocznej i Chojnickiej (uchwałą przyznano pomoc w wysokości 1.100.000,00 zł), zmieniona uchwałą Nr XV/265/2016 Rady Gminy z dnia 2 września 2016r. w sprawie zmiany uchwały Nr XIV/247/2016 Rady Gminy (...) – uchwałą dodano brakujący numer drogi (2638G), zmieniona uchwałą Nr XIX/314/2016 Rady Gminy z dnia 21 grudnia 2016r. w sprawie zmiany uchwały Nr XIV/247/2016 Rady Gminy (...) – tą uchwałą zmieniającą zwiększono o 32.463,00 zł wysokość przyznanej pomocy finansowej (do kwoty 1.132.463,00 zł);
 - umowa FN/3/2016 w sprawie udzielenia pomocy finansowej, zawarta z Powiatem Chojnickim w dniu 4.07.2016r., zmieniona aneksem nr 1 z dnia 22.12.2016r. – aneksem dostosowano zapisy umowy do ww. uchwały, określono też nową szacunkową wartość zadania oraz termin przekazania kwoty 32.463,00 zł.

Przekazania środków finansowych na bankowy rachunek Powiatu dokonano w dniach 30.08.2016 roku (1.100.000,00 zł) i 23.12.2016r. – 32.463,00 zł.

Na podstawie sporządzonego przez Powiat Chojnicki w dniu 10.01.2017 roku i złożonego w dniu 11.01.2017 roku rozliczenia pomocy finansowej ustalono, że beneficjent dotacji wykorzystał ją w całości, terminowo i zgodnie z przeznaczeniem.

W urządzeniach księgowych kontrolowanej jednostki udzieloną dotację rozliczono pod datą 31.12.2016 roku w oparciu o dowód „polecenie księgowania” nr 1137, sporządzony w dniu otrzymania ww. rozliczenia pomocy finansowej.

- b) Pomocy finansowej dla Gminy Miejskiej Chojnice w wysokości 78.181,00 zł w rozdziale 60016 – „Drogi publiczne gminne” udzielono w dniu 28.11.2016 roku na podstawie uchwały Nr XVI/278/2016 Rady Gminy z dnia 28 października 2016r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Miasta Chojnice na dofinansowanie zadania pn. „Budowa ścieżki rowerowej i chodnika w ulicy Morozowa” oraz na podstawie zawartej w tym samym dniu umowy Fn.032.3.2016 na udzielenie pomocy finansowej.

- Z umowy wynikało, że pomoc finansową na realizację ww. zadania Miasto Chojnice miało wykorzystać do dnia 31.12.2016 roku i rozliczyć do dnia 15.01.2017r. Środki pieniężne w wysokości 78.181,00 zł kontrolowana gmina miała przekazać na rachunek Miasta Chojnice w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku o dokonanie przelewu.
- Księgowego rozliczenia udzielonej dotacji celowej na pomoc finansową kontrolowana jednostka dokonała w dniu 15.01.2017 roku pod datą 31.12.2016r.

Podstawę rozliczenia dotacji stanowiło pismo nr BI.7013.2015 Gminy Miejskiej Chojnice z dnia 12.01.2017r. informujące, że – cyt.: „Gmina Miejska Chojnice oświadcza, że środki finansowe w kwocie 78.181,00 zł na budowę ścieżki rowerowej i chodnika w ulicy Morozowa w Chojnicach z pomocy finansowej wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem i stanem faktycznym. Wartość inwestycji wyniosła 823.020,33 zł, w tym faktura Nr 03/07/2016 na kwotę 245.402,81 zł obejmująca przedmiotową pomoc finansową”.

Załącznikami do ww. pisma były:

- kserokopia przywołanej faktury na kwotę 823.020,33 zł, wystawionej za „budowę ścieżki rowerowej i chodnika przy ul. Morozowa w Chojnicach – odbiór częściowy” przez firmę „Usługi Komunalno-Transportowe AMAR – Mariusz Rudnik” w Lichnowach w dniu 4.07.2016r., zawierającej m.in. opis o treści – cyt.: „Dofinansowanie z Gminy Chojnice wynosi 78.181,00 zł zgodnie z zawartą umową Nr Fn.032.3.2016”;
- kserokopia wygenerowanego elektronicznie dokumentu „Potwierdzenie wykonania operacji” z Banku Spółdzielczego w Chojnicach – dowodu dokumentującego dokonany w dniu 25.07.2016 roku przelew kwoty 245.402,81 zł z rachunku bankowego Urzędu Miejskiego w Chojnicach na rachunek bankowy ww. firmy AMAR w Lichnowach, tytułem zapłaty faktury nr 03/07/2016.
- Po porównaniu daty zapłaty (zapłaty częściowej) ww. faktury z dnia 4.07.2016r. (zapłaty dokonano w dniu 25.07.2016r.) z datą 28.10.2016 roku, określającą dzień przyjęcia

uchwały Rady Gminy w sprawie udzielenia pomocy finansowej i dzień zawarcia umowy Nr Fn.032.3.2016 oraz z datą 25.11.2016r., tj. datą przekazania Gminie Miejskiej Chojnice dotacji celowej na pomoc finansową stwierdzono, że przyznana i przelana kwota 78.181,00 zł stanowiła refundację wydatku poniesionego kilka miesięcy wcześniej.

3.8. Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu.

Kontrolę w zakresie długu publicznego oraz przychodów i rozchodów budżetu gminy przeprowadzono w oparciu o lata 2015-2016.

3.8.1. Przestrzeganie uprawnień do zaciągania zobowiązań obciążających budżet

W trakcie kontroli nie stwierdzono przypadków zaciągania przez wójta gminy zobowiązań obciążających budżet jednostki samorządu terytorialnego wykraczających poza zakres upoważnień otrzymanych od Rady Gminy.

3.8.2. Przychody i rozchody

Rok 2015

- 1) Aktualny na koniec 2015 roku budżet gminy na ten rok zakładał realizację dochodów wysokości 64.601.664,00 zł, wydatków na sumę 64.202.440,00 zł, przychodów w wysokości 4.146.176,00 zł oraz rozchodów budżetu na sumę 4.545.400,00 zł.

Plan przychodów zamierzano zrealizować poprzez przychody z zaciągniętych kredytów i pożyczek (124.600,00 zł) oraz z tzw. „wolnych środków”, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – 4.021.576,00 zł.

Końcowy plan rozchodów budżetu obejmował rozchody związane w całości ze spłatą zaciągniętych kredytów i pożyczek.

- 2) Ustalono, że w 2015 zrealizowano dochody w wysokości 64.855.011,77 zł, wydatki na sumę 58.490.286,45 zł, przychody w wysokości 4.744.953,96 zł oraz rozchody w planowanej wysokości 4.545.400,00 zł.

Wykonane przychody pochodziły z „wolnych środków” (4.620.353,96 zł) oraz z zaciągniętej pożyczki w wysokości 124.600,00 zł.

Zrealizowane rozchody w wysokości 4.545.400,00 zł wiązały się ze spłatą 6 kredytów (4.110.000,00 zł) oraz 4 pożyczek – spłaty rat na sumę 435.400,00 zł.

Rok 2016

- 1) Aktualny na koniec 2016 roku budżet gminy na ten rok zakładał realizację dochodów wysokości 73.599.387,00 zł, wydatków na sumę 81.082.387,00 zł, przychodów w wysokości 12.310.000,00 zł oraz rozchodów budżetu na sumę 4.827.000,00 zł.

Plan przychodów w wysokości 12.310.000,00 zł zamierzano zrealizować poprzez przychody z zaciągniętych kredytów i pożyczek (6.714.000,00 zł) oraz z wolnych środków – 5.596.000,00 zł.

Końcowy plan rozchodów budżetu (4.827.000,00 zł) obejmował wyłącznie rozchody związane ze spłatą zaciągniętych kredytów i pożyczek.

- 2) Ustalono, że w 2016 zrealizowano dochody w wysokości 74.547.173,32 zł, wydatki na sumę 75.133.920,83 zł, przychody w wysokości 13.278.279,28 zł oraz rozchody na sumę 4.827.000,00 zł, równe rozchodom planowanym.

Wykonane przychody w wysokości 13.278.279,28 zł pochodziły z wolnych środków (6.564.279,28 zł) oraz z zaciągniętego kredytu (5.500.000,00 zł) i pożyczki w wysokości 1.214.000,00 zł.

Zrealizowane rozchody budżetu w wysokości 4.827.000,00 zł wiązały się ze spłatą 5 kredytów (4.560.000,00 zł) oraz 4 pożyczek – spłaty rat na sumę 267.000,00 zł.

3.8.3. Kredyty i pożyczki

a) Kredyty

- 1) Na dzień 1.01.2015 roku konto 134 – „Kredyty bankowe” w ewidencji budżetu gminy (organu finansowego) wykazywało saldo Ma w wysokości 33.550.000,00 zł. Saldo to przedstawiało stan zobowiązań gminy z tytułu niespłacenia niewymagalnych rat 6 kredytów zaciągniętych w latach 2009-2014, tj.:

- 1.000.000,00 zł z kredytu w wysokości 6.350.000,00 zł zaciągniętego w 2009 roku w Banku Spółdzielczym w Chojnicach z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu gminy i spłatę zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek – umowa nr 645/2009 z dnia 5.10.2009r.

Określony w umowie termin spłaty ostatniej raty kredytu przypadął na dzień 31.12.2015r. W 2015 roku spłacono przypadające na ten rok raty na sumę 1.000.000,00 zł i na koniec roku gmina nie posiadała zobowiązań z tytułu tego kredytu;

- 6.350.000,00 zł z kredytu w wysokości 8.200.000,00 zł zaciągniętego w 2010 roku w Banku Polska Kasa Opieki SA w Warszawie na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu gminy w 2010r. i spłatę zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek – umowa nr II PSK/2010/10/244 z dnia 21.07.2010r.

Określony w umowie ostateczny termin spłaty kredytu przypadął na dzień 31.07.2017r. W latach 2015-2016 spłacono wszystkie przypadające na te lata raty kredytu, na sumę 5.650.000,00 zł. Do spłaty po 2016 roku pozostały raty na sumę 700.000,00 zł;

- 6.850.000,00 zł z kredytu w wysokości 7.000.000,00 zł zaciągniętego w 2011 roku w Powszechnej Kasie Oszczędności Bank Polski SA w Warszawie na sfinansowanie

planowanego deficytu budżetu gminy w 2011r. i spłatę zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek – umowa nr 91102046490000739600358770/2011 z dnia 2.08.2011r.

Zgodnie z umową kredyt ma być spłacony ostatecznie do dnia 30.06.2019r. W latach 2015-2016 spłacono raty na sumę 150.000,00 zł, do spłaty po 2016 roku zostały raty na sumę 6.700.000,00 zł.

- 5.400.000,00 zł z kredytu w wysokości 6.000.000,00 zł zaciągniętego w 2012 roku w Powszechnej Kasie Oszczędności Bank Polski SA w Warszawie na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu gminy w 2012r. i spłatę zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek – umowa nr 80102046490000779600432880/BPR/2012 z dnia 25.07.2012r.

Zgodnie z umową kredyt ma być spłacony do dnia 30.09.2020r. W latach 2015-2016 spłacono raty na sumę 1.500.000,00 zł, do spłaty po 2016 roku zostały raty na sumę 3.900.000,00 zł.

- 4.950.000,00 zł z kredytu w wysokości 5.000.000,00 zł zaciągniętego w 2013 roku w ING Banku Śląskim SA w Katowicach na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu gminy w 2013r. i spłatę zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek – umowa nr 858/2013/00000488/00/PR/2013 z dnia 6.11.2013r.

Zgodnie z umową kredyt ma być spłacony do dnia 31.12.2020r. W latach 2015-2016 spłacono raty na sumę 250.000,00 zł. Pod datą 31.12.2016 roku na stronie Ma analitycznego konta 134-18 zaksięgowano kwotę 9.803,34 zł, jako koszty finansowe stanowiące wydatki przyszłych okresów. Na bilans zamknięcia 2016 roku konto to wykazywało saldo Ma w wysokości 4.709.803,34 zł.

- 9.000.000,00 z kredytu zaciągniętego w tej wysokości w 2014 roku w Powszechnej Kasie Oszczędności Bank Polski SA w Warszawie na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu gminy w 2014r. i spłatę zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek – umowa nr 58102027910000789600697706/PR/2014 z dnia 18.07.2014r.

Zgodnie z umową kredyt ma być spłacony do dnia 30.11.2022r. W latach 2015-2016 spłacono raty na sumę 120.000,00 zł. Pod datą 31.12.2016 roku na stronie Ma analitycznego konta 134-19 zaksięgowano kwotę 42.544,53 zł, jako koszty finansowe stanowiące wydatki przyszłych okresów. Na bilans zamknięcia 2016 roku konto to wykazywało saldo Ma w wysokości 8.922.544,53 zł.

Ogółem w latach 2015-2016 spłacono raty ww. kredytów na sumę 8.670.000,00 zł. Po zaksięgowaniu pod datą 31.12.2016 roku na koncie 134 – „Kredyty bankowe” przywołanych powyżej kwot kosztów finansowych stanowiących wydatki przyszłych

okresów (na sumę 52.347,87 zł) zobowiązania kredytowe z tytułu kredytów zaciągniętych przed 2015 rokiem wynosiły 24.932.347,87 zł.

- 2) W latach 2015-2016 kontrolowana gmina zaciągnęła jeden kredyt. Na podstawie uchwały Nr X/173/2015 Rady Gminy z dnia 29 grudnia 2015r. w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego w 2016 roku zaciągnięto kredyt w wysokości 5.500.000,00 zł w Banku Polskiej Spółdzielczości SA w Warszawie.

Z zawartej w dniu 11.04.2016 roku umowy Nr 36/PR/2016 4178787/07/K/POZ/16 wynikało, że kredyt zaciągnięty na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu 2016 roku oraz spłatę zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek miał być spłacany w latach 2018-2023.

Gmina uzyskała pozytywną opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty kredytu – opinię tę wyraził Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w uchwale Nr 022/g217/K/III/16 z dnia 27 stycznia 2016r.

- 3) Na bilans zamknięcia 2016 roku konto 134 – „Kredyty bankowe” wykazywało saldo Ma w wysokości 30.432.347,87 zł. Saldo to przedstawiało stan zobowiązań z tytułu kredytów zaciągniętych przed 2015 rokiem (24.932.347,87 zł) oraz w latach 2015-2016 (5.500.000,00 zł).

b) *Pożyczki*

- 1) Na dzień 1.01.2015 roku konto 260 – „Zobowiązania finansowe” w ewidencji budżetu gminy (organu finansowego) wykazywało saldo Ma w wysokości 1.153.670,00 zł. Saldo to przedstawiało stan zobowiązań gminy z tytułu niespłacenia niewymagalnych rat 4 pożyczek zaciągniętych w latach 2012-2014, tj.:

- 21.590,00 zł z pożyczki w wysokości 141.900,00 zł zaciągniętej w 2012 roku w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji zadania pn. „Przebudowa systemu ogrzewania budynku Zespołu Szkół w miejscowości Swornegacie” – umowa nr WFOŚ/P/35/2012 z dnia 14.09.2012r.

Określony w umowie termin spłaty ostatniej raty pożyczki przypadał na dzień 31.12.2015r. W dniu 27.03.2015 roku gmina spłaciła kwotę 7.400,00 zł, pozostała część pożyczki (14.190,00 zł) została umorzona z dniem 31.05.2015r.

- 550.000,00 zł z pożyczki w wysokości 750.000,00 zł zaciągniętej w 2013 roku w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji zadania pn. „Budowa ścieżki rowerowej” – umowa nr WFOŚ/P/54/2013 z dnia 21.10.2013r.

Określony w umowie termin spłaty ostatniej raty pożyczki przypadał na dzień 31.12.2016r. W latach 2015-2016 gmina spłaciła raty pożyczki na sumę 475.000,00 zł, pozostała część pożyczki (75.000,00 zł) została gminie umorzona z dniem 16.06.2016r.

- 480.000,00 zł z pożyczki w wysokości 600.000,00 zł zaciągniętej w 2014 roku w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji zadania pn. „Budowa ścieżki rowerowej – odcinek od Nowego Dworu do miejscowości Ogorzeliny” – umowa nr WFOŚ/P/32/2014 z dnia 18.06.2014r.

Określony w umowie termin spłaty ostatniej raty pożyczki przypadał na dzień 31.12.2018r. W latach 2015-2016 gmina spłaciła raty pożyczki na sumę 140.000,00 zł, do spłaty po 2016 roku pozostały raty na sumę 340.000,00 zł.

- 102.080,00 zł z pożyczki w wysokości 127.600,00 zł zaciągniętej w 2014 roku w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji zadania pn. „Przebudowa kotłowni olejowej na kotłownię na biomasę w budynku Zespołu Szkół w Silnie” – umowa nr WFOŚ/P/37/2014 z dnia 25.06.2014r.

Określony w umowie termin spłaty ostatniej raty pożyczki przypadał na dzień 30.09.2018r. W latach 2015-2016 gmina spłaciła raty pożyczki na sumę 38.000,00 zł, do spłaty po 2016 roku pozostały raty na sumę 64.080,00 zł.

Ogółem w latach 2015-2016 spłacono raty ww. pożyczek na sumę 660.400,00 zł, zobowiązania na sumę 89.190,00 zł zostały umorzone. Na koniec 2016 roku zobowiązania gminy z tytułu pożyczek zaciągniętych przed 2015 rokiem wynosiły 404.080,00 zł.

- 2) W latach 2015-2016 gmina zaciągnęła 2 pożyczki (obie w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku), na sumę 1.338.600,00 zł.

- a) W 2015 roku zaciągnięto pożyczkę w wysokości 124.600,00 zł na podstawie uchwały Nr III/29/2015 Rady Gminy z dnia 13 lutego 2015r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku w 2015 roku.

Z ww. uchwały oraz z zawartej w dniu 9.07.2015 roku „umowy dofinansowania nr WFOŚ/PD/30/2015” wynikało, że pożyczka miała być wykorzystana na realizację zadania pn. „Termomodernizacja budynku remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Charzykowach”. Zgodnie z umową pożyczka miała być spłacana w latach 2016-2018.

Gmina uzyskała pozytywną opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty tej pożyczki – opinia taka została wyrażona w uchwale Nr 024/g217/K/III/15 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 4 marca 2015r.

Ustalono, że w 2016 roku spłacono przewidziane na ten rok raty pożyczki na sumę 42.000,00 zł. Do spłaty po tym roku zostały raty na sumę 82.600,00 zł.

- b) Ustalono, że w dniu 3.11.2016 roku na podstawowy rachunek bankowy gminy wpłynęła z ww. Funduszu pożyczka w wysokości 1.214.000,00 zł. Taką kwotę pożyczki określała umowa pożyczki nr WFOŚ/P/16/2016, zawarta z WFOŚiGW w Gdańsku w dniu 21.07.2016r.

Z przywołanej umowy wynikało m.in., że pożyczka miała być wykorzystana na dofinansowanie realizacji zadania pn.: „*Budowa ścieżki rowerowej od granicy z gminą miejską Chojnice do Nowego Dworu*”. Spłata pożyczki nastąpić miała w latach 2017-2021.

- Ustalono, że podstawę zaciągnięcia ww. pożyczki stanowiły 2 uchwały organu stanowiącego gminy wydane w oparciu o art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. „c” ustawy o samorządzie gminnym, tj.:

- uchwała Nr X/174/2015 Rady Gminy z dnia 29 grudnia 2015r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku w 2016 roku.

Z ww. uchwały wynikało m.in., że pożyczka „do wysokości 1.000.000,- zł” będzie przeznaczona na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu gminy w 2016 roku w wysokości 1.000.000,- zł, z przeznaczeniem na realizację zadania inwestycyjnego pn. *Budowa ścieżki rowerowej Chojnice – Nowy Dwór etap I*;

- uchwała Nr XI/199/2016 Rady Gminy z dnia 26 lutego 2016r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku w 2016 roku.

Z uchwały wynikało m.in., że pożyczka „do wysokości 1.000.000,- zł” będzie przeznaczona na realizację zadania inwestycyjnego pn. *Budowa ścieżki rowerowej w ciągu drogi powiatowej nr 2644G od granicy z gminą miejską Chojnice do Nowego Dworu*.

- Ustalono, że po podjęciu przez Radę Gminy pierwszej z ww. uchwał kontrolowana jednostka wystąpiła w dniu 19.01.2016 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku o wydanie opinii o możliwości spłaty pożyczki do wysokości 1.000.000,00 zł. Pozytywną opinię o możliwości spłaty pożyczki Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku wyraził w uchwale Nr 022/g217/K/III/16 z dnia 27 stycznia 2016r.

Po podjęciu drugiej z ww. uchwał Rady Gminy o wydanie opinii o możliwości spłaty pożyczki do wysokości 1.000.000,00 zł wystąpiono pismem z dnia 7.03.2016r. Do wniosku załączono plan przychodów i rozchodów budżetu gminy na rok 2016 wskazujący, że przychody budżetu obejmować miały m.in. przychody z tytułu pożyczek na sumę 2.000.000,00 zł. Wielkość ta obejmowała kwoty z obu przywołanych powyżej uchwał Rady Gminy.

pozytywną opinię o możliwości spłaty pożyczki Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku wyraził w uchwale Nr 029/g224/K/III/2016 z dnia 23 marca 2016r.

- 3) Na bilans zamknięcia 2016 roku konto 260 – „Zobowiązania finansowe” wykazywało saldo Ma w wysokości 1.700.680,00 zł. Saldo to przedstawiało stan zobowiązań z tytułu pożyczek zaciągniętych przed 2015 rokiem (404.080,00 zł) oraz w latach 2015-2016 (1.296.600,00 zł).

3.8.4. Obligacje i sprzedaż papierów wartościowych wyemitowanych przez gminę

W latach 2015-2016 gmina nie realizowała przychodów i rozchodów budżetu związanych z emisją oraz wykupem obligacji lub innych papierów wartościowych.

3.8.5. Wydatki na obsługę długu jednostki samorządu terytorialnego

- 1) W 2015 roku na obsługę długu gminy poniesiono 906.871,28 zł wydatków budżetowych klasyfikowanych w rozdziale 75702 – „Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego” działu 757 – „Obsługa długu publicznego”. Były to w całości wydatki związane ze spłatą odsetek od zaciągniętych pożyczek i kredytów, klasyfikowane w § 811 – „Odsetki od samorządowych papierów wartościowych lub zaciągniętych przez jednostkę samorządu terytorialnego kredytów i pożyczek”
- 2) W roku 2016 na obsługę długu gminy wydatkowano środki budżetowe na sumę 710.264,38 zł. Na powyższą wielkość złożyły się wydatki w wysokości 659.764,38 zł na zapłatę odsetek od zaciągniętych pożyczek i kredytów (§ 811) oraz klasyfikowany w § 430 – „Zakup usług pozostałych” wydatek w kwocie 60.500,00 zł związany z zapłatą prowizji od uruchomionego kredytu bankowego.

3.8.6. Udzielone poręczenia i gwarancje

- 1) W latach 2015-2016 gmina nie udzielała poręczeń i gwarancji. W latach tych nie realizowano też żadnych wydatków związanych z poręczeniami i gwarancjami udzielonymi w latach wcześniejszych.
- 2) Na podstawie pozabilansowej ewidencji księgowej (konto 993 – „Rozliczenie z innymi budżetami”) ustalono, że na dzień 31.12.2016 roku wartość nominalna niewymagalnych

(potencjalnych) zobowiązań z tytułu poręczeń udzielonych przed 2015 rokiem wynosiła 6.635.763,00 zł i dotyczyła poręczeń spłaty zobowiązań zaciągniętych przez Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Spółka z o.o. w Chojnicach (1.268.734,00 zł) oraz Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Chojnicach (8.517.500,00 zł).

- a) Szczegółowe ustalenia dotyczące solidarnego (z innymi współnikami spółki) poręczenia Wojewódzkiemu Funduszowi Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska w Gdańsku spłaty pożyczki w wysokości 13.593.902,00 zł zaciągniętej w 2011 roku przez Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Spółka z o.o. w Chojnicach przedstawiono w protokole z poprzedniej kompleksowej kontroli gminy, zakończonej w lutym 2014r. Poręczenie kontrolowanej gminy obejmowało zobowiązania do kwoty 1.567.671,00 zł – kwotę tę wyliczono, podobnie jak kwoty poręczeń innych współników (gmin), proporcjonalnie do wielkości udziałów w kapitale spółki. Występujące na dzień 31.12.2016 roku saldo szczegółowego konta 993-02 w wysokości 1.130.763,00 zł przedstawiało wartość poręczonych rat pożyczki (ściślej: proporcjonalnych części rat) przypadających do spłaty w latach 2017-2025.
- b) W protokole z poprzedniej kompleksowej kontroli gminy zawarto też szczegółowe ustalenia dotyczące poręczeń udzielonych w 2012 roku:
- Wojewódzkiemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku – poręczenia spłaty pożyczki w wysokości 1.350.000,00 zł udzielonej Gminnemu Zakładowi Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Chojnicach na dofinansowanie realizacji zadania pn. „*Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej we wschodniej części aglomeracji Chojnice*”.
Z umowy pożyczki nr WFOŚ/P/30/2012 z dnia 17.07.2012 roku wynikało, że pożyczkobiorca miał ją spłacać w latach 2013-2018;
 - Bankowi Ochrony Środowiska SA w Warszawie – poręczenia spłaty kredytu w wysokości 7.650.000,00 zł udzielonego Gminnemu Zakładowi Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Chojnicach na sfinansowanie inwestycji pn. „*Uporządkowanie i przebudowa systemu zaopatrzenia w wodę na terenie aglomeracji Chojnice*” i „*Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej we wschodniej części aglomeracji Chojnice*”.
Z umowy kredytu nr S/61/08/2012/1098/K/INW/EKO/EKO z dnia 11.10.2012 roku wynikało, że kredytobiorca miał go spłacić w latach 2015-2022.
- c) Ustalono, że w 2013 roku, tj. już okresie objętym poprzednią kompleksową kontrolą gminy, udzielono poręczenia Wojewódzkiemu Funduszowi Ochrony Środowiska

i Gospodarki Wodnej w Gdańsku spłaty pożyczki zaciągniętej przez Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Chojnicach w wysokości 2.500.000,00 zł na dofinansowanie realizacji zadania pn. „Przebudowa ujęcia wody i budowa stacji uzdatniania wody w Pawłowie i Krojantach”.

Z umowy pożyczki nr WFOŚ/P/33/2013 z dnia 4.07.2013 roku wynikało, że pożyczkobiorca miał ją spłacać w latach 2014-2019.

- 3) W budżetach gminy na 2015 i 2016 rok zabezpieczano kwoty na ewentualną spłatę poręczonych zobowiązań.

Początkowe plany wydatków klasyfikowanych w rozdziale 75704 – „Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego” i § 802 – „Wypłaty z tytułu gwarancji i poręczeń” (w 2015 roku – w 2016 roku § 803 – „Wypłaty z tytułu krajowych poręczeń i gwarancji”) wynosiły w obu przypadkach 840.471,00 zł.

Jak podano na wstępie tej części protokołu, w latach 2015-2016 gmina nie realizowała żadnych wydatków związanych ze spłatą poręczonych zobowiązań.

- 4) Ustalono, że w części B („Poręczenia i gwarancje”) sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonego według stanu na koniec IV kwartału 2016 roku kontrolowana jednostka wykazała, że wartość nominalna niewymagalnych (potencjalnych) zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji wynosiła 6.635.763,00 zł. Wielkość ta wynikała z prowadzonej w jednostce ewidencji księgowej na pozabilansowym koncie 993 – „Rozliczenie z innymi budżetami”.

3.9. Gospodarka odpadami komunalnymi

3.9.1. Stosowanie przepisów o zamówieniach publicznych

- 1) W 2016 roku zadanie związane z odbiorem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu kontrolowanej gminy oraz transportem do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Nowym Dworze realizowała spółka SITA PÓŁNOC w Gdańsku na podstawie umowy nr 47/PR/2014 z dnia 26.11.2014r.

Wykonawcę zamówienia publicznego dotyczącego świadczenia ww. usług w okresie od dnia 1.01.2015 roku do dnia 31.12.2017 roku wyłoniono w przetargu nieograniczonym ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej pod numerem 2014/S 146-262657 w dniu 1.08.2014r.

Ofertę spółki SITA PÓŁNOC w Gdańsku, z ceną w wysokości 3.722.604,00 zł (103.405,67 zł miesięcznie), zamawiający uznał za korzystniejszą od oferty z ceną

4.082.400,00 zł, złożonej przez drugiego uczestnika przetargu, tj. Zakład Oczyszczania Miasta ZOM A.Pestka w Klawkowie.

- 2) Zadanie związane z zagospodarowaniem odpadów komunalnych z terenu kontrolowanej gminy realizowała spółka Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór w Chojnicach. Warunki realizacji tego zadania oraz wynagrodzenie wykonawcy określała „Umowa na przyjmowanie odpadów Nr U/ZZO/118/2013 z dnia 21.06.2013r., zawarta na czas nieokreślony.

Ustalono, że ww. umowę zawarto wykonując uchwałę Nr XXXIV/416/2013 Rady Gminy z dnia 26 kwietnia 2013r. w sprawie wyboru sposobu prowadzenia gospodarki komunalnej w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. W uchwale tej, powołującej się m.in. na art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1996r. o gospodarce komunalnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 927) zawarty był zapis o treści – cyt.: „Powierza się Zakładowi Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o., której udziałowcem jest Gmina Chojnice, prowadzenie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) oraz zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu gminy Chojnice, za rekompensatą finansową wnoszoną przez Gminę”.

3.9.2. Dochody z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

- 1) W 2016 roku kontrolowana jednostka zrealizowała 1.979.834,53 zł dochodów budżetowych klasyfikowanych w rozdziale 90002 – „Gospodarka odpadami”.

Wielkość powyższa obejmowała:

- ujęte w § 049 wpływy z opłaty za zagospodarowanie odpadów komunalnych	- 1.868.142,52 zł;
- wpływy z różnych opłat (§ 069)	- 12.406,50 zł;
- wpływy z odsetek (§ 091)	- 3.262,71 zł;
- ujęte w § 628 środki z WFOŚiGW w Gdańsku na zadanie dotyczące usuwania azbestu	- 96.022,80 zł;
Razem:	- 1.979.834,53 zł.

- 2) W kontrolowanym roku obowiązywały stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi określone uchwałą Nr VI/98/2015 Rady Gminy w Chojnicach z dnia 25 czerwca 2015r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 6 sierpnia 2015r., poz. 2454). Z uchwały wynikało, że opłata z gospodarowanie odpadami komunalnymi powstającymi na terenie nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy wyliczana jest na podstawie iloczynu liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz ustalonej stawki

opłaty. Określone przez organ stanowiący gminy miesięczne stawki opłaty wynosiły 10,00 zł (w przypadku zbierania odpadów w sposób selektywny) oraz 15,00 zł – w przypadku zbierania i odbierania odpadów zmieszanych.

- 3) Klasyfikowane w § 069 – „Wpływy z różnych opłat” dochody na sumę 12.406,50 zł pochodziły z wpłat tytułem zwrotu kosztów upomnień wzywających do uregulowania zaległości w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- 4) Zaewidencjonowane w § 091 – „Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat” dochody w wysokości 3.262,71 zł obejmowały wpłaty odsetek od nieterminowych wpłat opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- 5) Ustalenia dotyczące realizacji dochodu w wysokości 96.022,80 zł klasyfikowanego w § 628 – „Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych” przedstawiono w punkcie „3.1.5. Dochody klasyfikowane jako otrzymane środki” niniejszego protokołu.

3.9.3. Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz cele wskazane w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

- 1) W myśl art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz.1289) z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, obejmujące koszty:
 - odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
 - tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
 - obsługi administracyjnej tego systemu;
 - edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Przywołane przepisy dają gminom możliwość wykorzystania pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi do pokrywania kosztów wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz kosztów utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, jak też do pokrywania kosztów usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 21).

- 2) W trakcie kontroli poproszono panią Aleksandrę Wojcieszynską – skarbnik gminy o sporządzenie informacji dotyczącej zrealizowanych w 2016 roku wydatków na

funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi według podziału wynikającego z przywołanego powyżej art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

- Z przedłożonej informacji „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi” wynika, że w 2016 roku z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zrealizowano dochody w wysokości 1.868.142,52 zł. Na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poniesiono wydatki w wysokości 2.229.730,54 zł.

Wydatki na funkcjonowanie ww. systemu obejmowały: 2.073.841,87 zł wydatków związanych z odbiorem, transportem, zbieraniem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych; 48.000,00 zł wydatków na tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz 107.888,67 zł wydatków na obsługę administracyjną systemu.

W 2016 roku gmina nie realizowała wydatków na edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi oraz innych wydatków wynikających z ustawy – w sporządzonej informacji skarbnik gminy nie wykazała takich wydatków.

- Według złożonej informacji poniesione w wysokości 107.888,67 zł wydatki na obsługę administracyjną systemu gospodarowania odpadami komunalnymi obejmowały wydatki na: wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (94.087,36 zł); odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (2.187,86 zł); zakup druku deklaracji (172,20 zł); stworzenie formularza deklaracji przeznaczonego do umieszczenia na ePUAP (1.992,60 zł), abonament SMS (592,65 zł) oraz na aktualizację systemu „odpadywgmnie.com” wraz ze wsparciem serwisowym – 8.856,00 zł.
- W końcowej części informacji zawarto zapisy wskazujące, że wydatki związane z odbieraniem, transportem, zbieraniem, odzyskiem oraz unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, jak też wydatki na tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (łącznie 2.121.841,87 zł) sfinansowano ze środków budżetowych klasyfikowanych w rozdziale 90002 – „Gospodarka odpadami”. Z kolei wydatki na obsługę administracyjną systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, odpis na ZFŚS, aktualizacja systemu komputerowego, itp.) sfinansowano ze środków budżetowych klasyfikowanych w rozdziale 75023 – „Urzędy gmin (...)”.

Przywołaną informację załączono do akt roboczych kontroli.

[Sporządzona przez panią Aleksandrę Wojcieszynską – skarbnik gminy Informacja „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi” – poz. 15 akt kontroli]

- 4) Na podstawie złożonej informacji ustalono, że w 2016 roku wydatki kontrolowanej gminy na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (2.229.730,54 zł)

były o 361.588,02 zł wyższe od dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami, wykonanych w wysokości 1.868.142,52 zł.

- 5) Ustalono, że podana w pisemnej informacji skarbnika gminy kwota dochodów gminy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (1.868.142,52 zł) była równa kwocie dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 049 – „Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw” w rozdziale 90002 – „Gospodarka odpadami”.
- 6) Z ewidencji księgowej wydatków klasyfikowanych w rozdziale 90002 – „Gospodarka odpadami” wynikały następujące wielkości:

Lp.	Paragraf klasyfikacji wydatków	Wykonane wydatki (zł)
1	2	3
1.	§ 415 – „Dopłaty w spółkach prawa handlowego”	250.000,00
2.	§ 430 – „Zakup usług pozostałych”	2.124.594,67
3.	§ 623 – „Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych”	141.386,04
Razem:		2.515.980,71

- Zaewidencjonowane w § 415 – „Dopłaty w spółkach prawa handlowego” wydatki na sumę 250.000,00 zł zrealizowano poprzez przelewy na bankowy rachunek Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Chojnicach. Przelewów środków finansowych dokonywano na podstawie pism ww. Zakładu wnoszących o przekazanie dopłat do działalności spółki – cyt.: „na pokrycie kosztów gospodarki odpadami i utrzymania czystości. W pismach spółka powoływała się na uchwały Zgromadzenia Wspólników.
- Ujęte w § 430 – „Zakup usług pozostałych” wydatki na sumę 2.124.594,67 zł wiązały się z zapłatą faktur i rachunków za usługi polegające m.in. na: odbiorze i transporcie odpadów komunalnych; przyjęciu odpadów komunalnych na składowisko; odbiorze i utylizacji padliny; utrzymaniu punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych; itp. Największe wydatki poniesiono na zapłatę faktur wystawionych przez firmę odbierającą odpady komunalne i transportującą je do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Nowym Dworze (1.228.399,00 zł) oraz faktur Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór za przyjęcie i zagospodarowanie odpadów komunalnych – 780.173,65 zł.
- W § 623 – „Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych” zaewidencjonowano wydatki w wysokości 141.386,04 zł związane z realizacją umów na usuwanie wyrobów zawierających azbest. Na finansowanie zadania związanego z usuwaniem wyrobów azbestowych kontrolowana gmina otrzymała w 2016

roku środki finansowe z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

IV. GOSPODARKA MIENIEM

Kontrolę w zakresie gospodarki mieniem przeprowadzono za rok 2016.

4.1. Gospodarka mieniem komunalnym

4.1.1. Środki trwałe

Podstawowe środki trwałe

- 1) Na dzień 1.01.2016 roku konto 011 – „Środki trwałe” wykazywało saldo Wn w wysokości 107.583.048,39 zł.

W trakcie roku na stronie Wn tego konta zaksięgowano obroty na sumę 6.182.840,73 zł, obroty strony Ma konta wyniosły 3.165.040,01 zł. Na ostatni dzień 2016 roku konto wykazywało saldo Wn w wysokości 110.600.849,11 zł.

Obroty na stronie Wn wiązały się głównie z rozliczeniem kosztów zakończonych zadań inwestycyjnych (budowa i przebudowa dróg, ścieżki rowerowej; sieci wodociągowej; oświetlenia ulicznego, itp.), zakupem oraz nieodpłatnym przejęciem gruntów, jak też zakupem gotowych składników majątku trwałego (zestawy komputerowe, kosiarki, pług do śniegu, itp.).

Księgowania na stronie Ma konta miały głównie związek z likwidacją środków trwałych (np. bezużytecznego sprzętu komputerowy), czy też z nieodpłatnym przekazaniem oraz sprzedażą gruntów i budynków.

- 2) Szczegółową ewidencję inwentarzową środków trwałych prowadzono odręcznie w księgach środków trwałych. Na stan ewidencyjny składniki majątku przyjmowano oraz ze stanu tego zdejmowano na podstawie dowodów określonych w uregulowaniach wewnętrznych.
- 3) Na dzień 1.01.2016 roku syntetyczne konto 071 – „Umorzenie podstawowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” przedstawiało saldo w wysokości 19.710.899,06 zł. Wielkość ta przedstawiała wartość umorzenia podstawowych środków trwałych (19.673.210,56 zł) oraz umorzenia podstawowych wartości niematerialnych i prawnych – 37.688,50 zł.

W trakcie roku na stronie Ma konta zaksięgowano obroty na sumę 3.645.142,74 zł, związane z naliczeniem umorzenia za bieżący rok. Na stronie Wn tego konta wystąpiły

obroty na sumę 445.652,97 zł, mające związek z wyksięgowaniem umorzenia sprzedanych i zlikwidowanych składników majątku.

Ustalono, że wyliczeń umorzenia dokonano w oparciu o obowiązujące w jednostce roczne stawki amortyzacyjne.

Na dzień 31.12.2016 roku konto 071 – „Umorzenie podstawowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” wykazywało saldo Ma w wysokości 22.910.388,83 zł – taka była suma wartości umorzenia podstawowych środków trwałych (22.872.239,33 zł) oraz podstawowych wartości niematerialnych i prawnych – 38.149,50 zł.

Pozostałe środki trwałe

- 1) Na dzień 1.01.2016 roku konto 013 – „Pozostałe środki trwałe” wykazywało saldo w wysokości 1.091.286,07 zł.

W trakcie roku na stronie Wn konta zaksięgowano obroty na sumę 198.158,87 zł, na stronie Ma konta zaksięgowano obroty na sumę 68.181,13 zł. Na dzień 31.12.2016 roku konto wykazywało saldo w wysokości 1.221.263,81 zł.

Księgowań na stronie Wn konta dokonano po zakupie i wydaniu do użytkowania urządzeń biurowych, sprzętu AGD, mebli, GPS do samochodu służbowego, sprzętu pożarniczego, kosiarek i pilarek, urządzeń do siłowni, tablic informacyjnych, itp. Księgowania na przeciwnej stronie konta związane były z likwidacją bezużytecznych i niesprawnych składników majątku w urzędzie gminy, remizach OSP oraz sołectwach.

- 2) Na dzień 1.01.2016 roku konto 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” wykazywało saldo Ma w wysokości 1.143.814,33 zł. Saldo to przedstawiało wartość umorzenia wydanych do użytkowania składników majątku o charakterze wyposażenia (1.091.286,07 zł) oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych – 52.528,26 zł.
- W trakcie roku na stronie Ma konta 072 zaksięgowano obroty na sumę 214.397,79 zł, na stronie Wn tego konta zaewidencjonowano obroty w wysokości 68.181,13 zł. Obroty na stronie Ma miały związek z bieżącym księgowaniem całkowitego umorzenia zakupionych i wydanych w 2016 roku do używania „pozostałych środków trwałych” (198.158,87 zł) i „pozostałych wartości niematerialnych i prawnych” (16.238,92 zł). Na stronie Wn konta zaksięgowano wartości umorzenia zlikwidowanych składników majątku o charakterze wyposażenia.
- Na bilans zamknięcia 2016 roku konto 072 wykazywało saldo Ma w wysokości 1.290.030,99 zł. Saldo to przedstawiało wartość umorzenia „pozostałych środków trwałych” (1.221.263,81 zł) oraz „pozostałych wartości niematerialnych i prawnych” – 68.767,18 zł.

4.1.2. Wartości niematerialne i prawne

- 1) Wartości niematerialne i prawne ewidencjonowane są na określonym w zakładowym planie kont koncie 020 – „Wartości niematerialne i prawne”.

W ramach ww. konta nie zaprowadzono podziału na składniki majątku umarzone stopniowo oraz umarzone jednorazowo z chwilą wydania do używania. Z syntetycznego konta 020 wyodrębniono jedno analityczne konto 020-11, opisane jako „z pomocą nauczyciela w przyszłość”. Na koncie tym ewidencjonowano wartości niematerialne i prawne zakupione do realizacji ww. projektu systemowego w 10 szkołach podstawowych gminy współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

- 2) Na dzień 1.01.2016 roku konto 020 wykazywało saldo Wn w wysokości 123.425,23 zł. W trakcie roku na stronie Wn tego konta zaksięgowano wartości początkowe zakupionych w trakcie roku licencji na korzystanie z systemów i programów komputerowych o łącznej wartości 20.481,19 zł. Na stronie Ma konta nie zaksięgowano żadnych wartości i na dzień 31.12.2016 roku konto 020 wykazywało saldo Wn w wysokości 143.906,42 zł.

- 3) Umorzenia podstawowych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych księgowano na analitycznych kontach 071-2 i 072-2, prowadzonych do syntetycznych kont 071 – „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” i 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”.

W 2016 roku na koncie 071-2 zaksięgowano 461,00 zł umorzenia podstawowych wartości niematerialnych i prawnych – licencji na korzystanie z systemu GEO-SYSTEM. Po tym księgowaniu wartość umorzenia wzrosła z 37.688,50 zł do 38.149,60 zł. Na koncie 072-2 zaksięgowano 16.238,92 zł jednorazowego (całkowitego) umorzenia pozostałych wartości niematerialnych i prawnych zakupionych w kontrolowanym roku – wartość umorzenia wzrosła z 52.528,26 zł do wysokości 68.767,18 zł.

4.1.3. Finansowy majątek trwały

- 1) Występujące w ewidencji księgowej konto 030 – „Długoterminowe aktywa finansowe” na początek 2016 roku wykazywało saldo Wn w wysokości 40.637.750,00 zł. Na powyższą wielkość składały się następujące wartości długoterminowych aktywów finansowych w spółkach: Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Chojnicach (38.400.000,00 zł); Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór w Chojnicach (1.274.750,00 zł); Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna w Sopocie (857.000,00 zł); Spółka Wodna „Wodociągowo-Kanalizacyjna” w Charzykowach (66.000,00 zł); Promocja Regionu

Chojnickiego w Chojnicach (30.000,00 zł) oraz Kujawsko – Pomorski Rynek Handlowy w Bydgoszczy (10.000,00 zł).

- 2) W trakcie roku na stronie Wn konta zaksięgowano zwiększenie wartości długoterminowych aktywów finansowych na sumę 2.046.000,00 zł. Księgowania były związane z wniesieniem opisanych już w niniejszym protokole dopłat do spółki Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Chojnicach.
- 3) W 2016 roku (ściślej: w dniu 17.11.2016r.) z konta 030 wyksięgowano wartość udziałów wniesionych do Spółki Wodnej „Wodociągowo-Kanalizacyjnej” w Charzykowach. Ustalono, że na mocy notarialnej „umowy nieodpłatnego przeniesienia własności nieruchomości”, zawartej w dniu 3.07.2009 roku pomiędzy ww. spółką „w likwidacji” a kontrolowaną jednostką samorządu terytorialnego gmina nabyła nieodpłatnie składniki majątku trwałego tej spółki o łącznej wartości 5.758.001,20 zł. Z dołączonej do umowy opinii radcy prawnego z dnia 17.11.2016 roku wynikało, że w związku przeniesieniem na gminę własności majątku spółki zasadne było spisanie z ksiąg rachunkowych gminy wartości wniesionych udziałów.
- 4) Na dzień 31.12.2016 roku konto 030 – „Długoterminowe aktywa finansowe” wykazywało saldo Wn w wysokości 42.617.750,00 zł.

Saldo powyższe przedstawiało wartość długoterminowych aktywów finansowych gminy w spółkach:

- Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Chojnicach	-	40.446.000,00 zł;
- Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór w Chojnicach	-	1.274.750,00 zł;
- Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna w Sopocie	-	857.000,00 zł;
- Promocja Regionu Chojnickiego w Chojnicach	-	30.000,00 zł;
- Kujawsko – Pomorski Rynek Handlowy w Bydgoszczy	-	10.000,00 zł;
	Razem: -	42.617.750,00 zł.

4.1.4. Materiały

- 1) Na dzień 1.01.2016 roku konto 310 wykazywało saldo w wysokości 11.482,92 zł. Saldo to przedstawiało wartość zapasów paliwa w samochodach służbowych i w jednostkach OSP, węgla w kotłowniach budynków komunalnych gminy oraz materiałów biurowych w urzędzie gminy. Na koniec roku konto to wykazywało saldo w wysokości 13.440,15 zł.
- 2) Ustalono, że na analitycznym koncie 310-1, wykorzystywanym do ewidencji zapasów opału, zaksięgowano w trakcie roku obroty Wn na sumę 30.510,00 zł związane z zakupami węgla, po stronie Ma zaksięgowano obroty na sumę 28.976,25 zł, wynikające z zaakceptowania rozliczeń opału w kotłowniach, sporządzanych za okresy kilkumiesięczne.

Na ostatni dzień 2016 roku konto to wykazywało saldo Wn w wysokości 4.050,00 zł. Taka wartość 6 ton opału w 3 gminnych kotłowniach (Ciechocin, Charzykowy i Chojniczki) została ustalona (wyceniona) po inwentaryzacji zapasów węgla przeprowadzonej w dniu 31.12.2016 roku w drodze spisu z natury.

- 3) Analityczne konto 310-2, wykorzystywane do ewidencji zapasów paliwa oraz materiałów biurowych, wykazywało na koniec roku saldo w wysokości 9.390,15 zł. Taka była zinwentaryzowana na dzień bilansowy wartość zapasów paliwa w jednostkach OSP (7.648,78 zł) i w samochodach służbowych (500,22 zł) oraz zapasów materiałów biurowych w urzędzie gminy (1.241,15 zł).

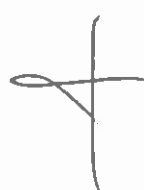
4.2. Gospodarka mieniem Skarbu Państwa

W 2016 roku kontrolowana jednostka nie gospodarowała mieniem Skarbu Państwa.

4.3. Inwentaryzacja roczna rzeczowych składników majątku

Inwentaryzacja roczna – rok 2016.

- 1) W 2016 roku tematykę przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji regulowała *Instrukcja inwentaryzacyjna dla Urzędu Gminy w Chojnicach*, wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr F/92a/2015 Wójta Gminy z dnia 30 lipca 2015r. w sprawie zasad przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji.
- 2) Ustalono, że zarządzeniem Nr F/128/2016 z dnia 13 października 2016r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji aktywów i pasywów wykazanych w księgach rachunkowych kierownik kontrolowanej jednostki zarządził przeprowadzenie inwentaryzacji aktywów i pasywów wykazanych w księgach rachunkowych na dzień 31.12.2016 roku m.in. poprzez inwentaryzację drogą weryfikacji: gruntów, inwestycji rozpoczętych, prawa wieczystego użytkowania gruntu oraz pozostałych środków trwałych w użytkowaniu, objętych ewidencją ilościową.
Przeprowadzoną inwentaryzację udokumentowano „Protokołami z weryfikacji przeprowadzonej drogą weryfikacji sald” sporządzonymi przez osoby wymienione w ww. zarządzeniu jako zespół spisowy. Z protokołów wynikało, że wartości po weryfikacji były zgodne z wartościami przed weryfikacją oraz z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych.
- 3) W dniu 13.10.2016 roku wójt gminy wydał też zarządzenie Nr F/130/2016 w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji paliwa w samochodach i urządzeniach przeciwpożarowych znajdujących się w Urzędzie Gminy oraz jednostkach OSP.

W § 1 zarządzenia zapisano, że inwentaryzację paliwa w samochodach i urządzeniach przeciwpożarowych należało przeprowadzić „według stanu na dzień 31 grudnia 2016r.”
W § 3 zarządzenia zawarto zapis o treści – cyt.: „Ustalić termin przeprowadzenia inwentaryzacji na dzień 02 stycznia 2017r.”

Okazane do kontroli arkusze spisu z natury (2/2016 i 5/2016) wskazywały, że spisu z natury paliwa dokonano w dniu 31.12.2016r.

- 4) Na podstawie przedłożonych do kontroli arkuszy spisów z natury nr 1/2016 i 7/2016-9/2016 ustalono, że w dniu 31.12.2016 roku spisano też zapasy materiałów – węgla w kotłowniach komunalnych oraz artykułów biurowych w urzędzie gminy.
W trakcie kontroli zwrócono uwagę, że spisu dokonano bez zarządzenia kierownika jednostki zobowiązującego do przeprowadzenia inwentaryzacji tych składników majątku – zarządzenia nie było w dokumentacji przedłożonej do kontroli, zarządzenie takie nie występowało też w zbiorze zarządzeń opublikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej gminy.
- 5) Zinwentaryzowane wartości zapasów materiałów były zgodne z widniejącymi na dzień 31.12.2016 roku wartościami analitycznych kont prowadzonych do syntetycznego konta 310 – „Materiały”.

Ostatnia pełna inwentaryzacja składników majątkowych

- 1) W trakcie poprzedniej kompleksowej kontroli gminy ustalono, że ostatnią pełną inwentaryzację składników majątkowych przeprowadzono w ostatnim kwartale 2011 roku. Dla spełnienia określonego w art. 26 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 2342) wymogu przeprowadzania pełnej inwentaryzacji raz w ciągu 4 lat kolejną taką inwentaryzację należało przeprowadzić najpóźniej w roku 2015.
- 2) Ustalono, że w dniu 27.08.2015 roku kierownik kontrolowanej jednostki wydał zarządzenie Nr F/106/2015 w sprawie przeprowadzenia rocznej inwentaryzacji, powołania Komisji Inwentaryzacyjnej i zespołów spisowych.
W § 1 zarządzenia zawarty był zapis o treści – cyt.: „Przeprowadzić w dniach od 01 do 25 października 2015r. inwentaryzację roczną składników majątkowych metodą spisu z natury wg stanu na dzień 30 września 2015r. następujących pozycji: 1. środki trwałe, 2. pozostałe środki trwałe, 3. składniki obce majątku znajdującego się na terenie gminy”.
Zgodnie z § 2 zarządzenia pracami 4-osobowej Komisji Inwentaryzacyjnej kierować miał Adam Kuklewski – przewodniczący tej Komisji. Pracownik ten zajmował stanowisko inspektora w Wydziale Organizacyjnym i Spraw Obywatelskich urzędu gminy.
- 3) Ze sporządzonego w dniu 5.01.2016 roku „Sprawozdania z końcowego spisu z natury majątku Urzędu Gminy w Chojnicach według stanu na dzień 31.12.2015r.” wynikało

m.in., że przeprowadzona inwentaryzacja nie wykazała żadnych różnic – niedoborów lub nadwyżek składników majątkowych.

W „Sprawozdaniu” tym zawarto informacje mówiące, że wartości spisanych podstawowych i pozostałych środków trwałych, wynoszące odpowiednio 75.616.351,39 zł i 1.091.286,07 zł, były równe wartościom księgowym na dzień 31.12.2015r.

Ustalono, że sprawozdanie sporządzono z wykorzystaniem danych zawartych w „Zestawieniu zbiorczym arkuszy spisowych. Spis z natury – majątek Urzędu Gminy według stanu na dzień 31.12.2015r.”. Przywołane zestawienie nie zawierało daty sporządzenia, informacji o osobie sporządzającej to zestawienie oraz jej podpisu.

4) W wyniku porównania danych zawartych w sprawozdaniu Komisji Inwentaryzacyjnej z przeprowadzonej inwentaryzacji z przywołanym zestawieniem zbiorczym arkuszy spisowych i ewidencją księgową kontrolowanej jednostki, jak też porównując sporządzone dokumenty z wymogami Instrukcji inwentaryzacyjnej ustalono, że:

- podana w sprawozdaniu Komisji Inwentaryzacyjnej spisana wartość „pozostałych środków trwałych” według stanu na dzień 31.12.2015 roku (1.091.286,07 zł) była zgodna z końcowym saldem konta 013 – „Pozostałe środki trwałe” w ewidencji księgowej urzędu gminy;
- wymieniona w sprawozdaniu wartość spisanych podstawowych środków (75.616.351,39 zł), określona jako zgodna ze stanem księgowym na dzień 31.12.2015r., była o 31.966.697,00 zł niższa od końcowego salda konta 011 – „Środki trwałe” w ewidencji księgowej urzędu gminy, wynoszącego 107.583.048,39 zł.
Ustalono, że żaden dokument inwentaryzacyjny nie wyjaśniał tej różnicy – czy były to np. nieobjęte spisem z natury środki trwałe, do których dostęp jest znacznie utrudniony oraz grunty, tzn. składniki majątku podlegające inwentaryzacji drogą weryfikacji sald;
- podsumowane w „Zestawieniu zbiorczym arkuszy spisowych” wartości składników majątku spisanych w OSP oraz w spółce „Wodociągowo-Kanalizacyjnej” w Charzykowach różniły się od wartości podanych w sprawozdaniu Komisji Inwentaryzacyjnej, jako wartości ustalone na podstawie spisu z natury.

W punkcie sprawozdania dotyczącym OSP podano wartość 274.052,57 zł, w zestawieniu zbiorczym suma wartości z arkuszy spisowych wynosiła 231.328,64 zł. Pod tą sumą był zapis o treści „na dzień 31.12.2015 – 274.052,57 zł”. Z kolei w punkcie sprawozdania dotyczącym ww. spółki w Charzykowach podano wartość 439,79 zł, z zestawienia zbiorczego wynikała wartość 3.234,13 zł, pod którą zapisano – cyt.: „na dzień 31.12.2015r. – 439,79 zł”.

- sporządzone „zestawienie zbiorcze arkuszy spisów z natury” nie spełniało wymogów określonych obowiązującą *Instrukcją inwentaryzacyjną* – zestawienie to nie zawierało niektórych elementów wzoru „Zestawienia zbiorczego...” zawartego

w załączniku nr 11 do tej instrukcji. Sporządzony dokument nie zawierał danych o: „stanie księgowym w dniu spisu (wartości)”; „różnicach wartości – niedoborach i nadwyżkach”, „zmianach księgowych pomiędzy dniem spisu a dniem do końca okresu sprawozdawczego – zmniejszeniach i zwiększeniach wartości” oraz o „stanie księgowym na dzień 31 grudnia (wartości)”.

- nie sporządzono „zestawienia różnic inwentaryzacyjnych”, wymaganego zapisem zawartym w § 33 pkt 1 *Instrukcji Inwentaryzacyjnej*. Wzór zestawienia określał załącznik nr 10 do ww. Instrukcji.

Przywołane powyżej zarządzenie wójta gminy dotyczące rocznej inwentaryzacji, instrukcję inwentaryzacyjną oraz kserokopie sprawozdania komisji inwentaryzacyjnej i zestawienia zbiorczego arkuszy spisowych załączono do akt roboczych kontroli.

[Zarządzenie Nr F/106/2015 Wójta Gminy z dnia 27 sierpnia 2015r. w sprawie przeprowadzenia rocznej inwentaryzacji, powołania Komisji Inwentaryzacyjnej i zespołów spisowych; Instrukcja Inwentaryzacyjna; kserokopia „Sprawozdania z końcowego spisu z natury majątku Urzędu Gminy w Chojnicach według stanu na dzień 31.12.2015r.”; kserokopia „Zestawienia zbiorczego arkuszy spisowych” – poz. 16 akt kontroli]

- 5) Z pisemnego wyjaśnienia złożonego przez panią Iwonę Lewandowską – inspektor w Wydziale Finansowym wynikało, że na różnicę pomiędzy saldem konta 011 – „Środki trwałe” (107.583.048,30 zł) a wartością podstawowych środków trwałych zinwentaryzowanych drogą spisu z natury złożyły się wartości: gruntów, majątku gminy w Spółce Wodnej w Charzykowach; sieci kanalizacyjnych przekazanych Gminnemu Zakładowi Gospodarki Komunalnej w Chojnicach oraz środków trwałych uzyskanych przy realizacji 2 projektów dofinansowanych ze środków funduszy unijnych. W wyjaśnieniu podano też, że wpływ na różnicę miała też wartość jednego środka trwałego zakwalifikowanego do pozostałych środków trwałych.

[Wyjaśnienie pani Iwony Lewandowskiej – inspektor dotyczące inwentaryzacji na dzień 31.12.2015r. – poz. 17 akt kontroli]

- 6) W trakcie kontroli pisemne wyjaśnienie do protokołu złożył pan Adam Kuklewski – inspektor, przewodniczący Komisji Inwentaryzacyjnej.
 - W początkowej części wyjaśnienia wyżej wymieniony podał, że – cyt.: „*W trakcie przeprowadzania spisu z natury na terenach kilku sołectw występowały rozbieżności pomiędzy stanem aktualnym, a zapisami widniejącymi w księgach inwentaryzacyjnych. Sytuacja ta wynikała ze zmiany sołtysów w okresie między poprzednim a bieżącym spisem. Nowi sołtysi początkowo nie do końca potrafili wskazać powierzone im mienie. Aby pochopnie nie obciążać ich materialnie, Komisja na podstawie § 9 instrukcji inwentaryzacyjnej postanowiła przeprowadzić postępowanie wyjaśniające zmierzające do ustalenia i sprawdzenia rzeczywistego stanu powierzonego mienia, by wykluczyć bądź potwierdzić występowanie różnic pomiędzy stanami. W związku z tym, że nie udało się tego*

ustalić z dnia na dzień, Komisja na podstawie § 18 ust. 3 pkt „a” Instrukcji, nie naruszając zapisu § 6 postanowiła zmienić termin inwentaryzacji i przesunąć go na dzień 31.12.2015r – w załączeniu Protokół z posiedzenia Komisji z dnia 23.10.2015r.”

Wyjaśnienie powyższe przewodniczący Komisji Inwentaryzacyjnej złożył po zapytaniu go przez kontrolującego, dlaczego w sprawozdaniu Komisji Inwentaryzacyjnej jest mowa o „wartościach spisu z natury na dzień 31.12.2015r.”, gdy stanowiące podstawę przeprowadzenia inwentaryzacji zarządzenie Nr F/106/2015 Wójta Gminy z dnia 27 sierpnia 2015r. w sprawie przeprowadzenia rocznej inwentaryzacji (...) mówiło o przeprowadzeniu inwentaryzacji metodą spisu z natury na dzień 30 września 2015r.

Odnosząc się do złożonego wyjaśnienia oraz do zapisów w załączonym do wyjaśnienia „Protokole z posiedzenia komisji inwentaryzacyjnej z zespołów spisowych w dniu 23.10.2015r.” należy dodać, że przywołany § 18 ust. 3 pkt „a” Instrukcji inwentaryzacyjnej o treści – cyt.: „*Do uprawnień i obowiązków przewodniczącego zespołu spisowego należy: (...) 3. w uzasadnionych przypadkach stawianie wniosków w sprawie: a) zmiany terminu inwentaryzacji*” nie daje komisji inwentaryzacyjnej uprawnień do określenia terminu zakończenia inwentaryzacji. Uprawnienie w zakresie określania terminu przeprowadzenia inwentaryzacji posiada kierownik jednostki, tj. osoba odpowiedzialna za całość gospodarki finansowej jednostki sektora finansów publicznych, stosownie do art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych i art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości.

- W końcowej części wyjaśnienia pan Adam Kuklewski – inspektor (przewodniczący Komisji Inwentaryzacyjnej) podał, że – cyt.: „*Wyjaśniając kwestię nieprzedstawienia w sprawozdaniu załącznika nr 10 do Instrukcji, dotyczącego zestawienia różnic inwentaryzacyjnych informuję, że takowe, na podstawie § 30-32 cyt. Instrukcji, nie wystąpiły. Ustalone w trakcie inwentaryzacji stany faktyczne podane na arkuszach spisu z natury były zgodne ze stanem wynikającym z ewidencji ilościowo-wartościowej. Dodatkowe składniki majątku zakupione lub zlikwidowane po terminie określonym w Zarządzeniu nr F/106/2015 na bieżąco były ujmowane w ewidencji ilościowo-wartościowej, a także ujęte zostały w Zestawieniu zbiorczym arkuszy spisowych załączonym do Sprawozdania z inwentaryzacji.*”

Ustosunkowując się do złożonego wyjaśnienia należy dodać, że wymóg sporządzenia zestawienia różnic inwentaryzacyjnych wynikał z § 33 Instrukcji Inwentaryzacyjnej. Zapisano tam, że – cyt.: „*Rozliczenie inwentaryzacji musi zostać udokumentowane. Dokumentację rozliczeniową stanowią:*

1. *zestawienie różnic inwentaryzacyjnych (wzór – załącznik nr 10, lub arkusz wygenerowany z programu komputerowego),*
2. *protokół rozliczeń wyników inwentaryzacji i dochodzeń w sprawie różnic inwentaryzacyjnych (wzór – załącznik nr 7),*

3. sprawozdanie opisowe z przebiegu spisu z natury (wzór – załącznik nr 8),

4. zestawienie zbiorcze spisów z natury (wzór – załącznik nr 11).”

[Wyjaśnienie pana Adama Kuklewskiego – Inspektora (przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej) dotyczące inwentaryzacji przeprowadzonej w 2015 roku – poz. 18 akt kontroli]

V. ROZLICZENIA JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO Z JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI

Kontrolę rozliczeń przeprowadzono w oparciu o rok budżetowy 2016.

5.1. Rozliczenia z jednostkami budżetowymi

- 1) W 2016 roku na terenie gminy funkcjonowało 14 jednostek budżetowych – urząd gminy oraz 13 jednostek budżetowych wymienionych w punkcie „1.1.1. Wykaz jednostek organizacyjnych” niniejszego protokołu.
- 2) Ustalono, że w ewidencji budżetu gminy (organu finansowego) do rozliczenia dochodów budżetowych zrealizowanych przez gminne jednostki budżetowe wykorzystywano 3 analityczne konta do syntetycznego konta 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych”, tj. konta:
 - 222-1 – „Rozliczenie dochodów budżetowych Urząd Gminy”;
 - 222-2 – „Rozliczenie dochodów budżetowych Gminny Zespół Oświaty”
 - 222-3 – „Rozliczenie dochodów budżetowych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej”.

Na dzień 31.12.2016 roku żadne z ww. kont nie wykazywało salda należności budżetu gminy.

- a) Ustalono, że rozliczone na koncie 222-2 dochody budżetowe na sumę 309.374,24 zł dotyczyły 12 gminnych jednostek budżetowych, tj. Gminnego Zespołu Oświaty w Chojnicach oraz obsługiwanych przez tę jednostkę 11 gminnych oświatowych jednostek organizacyjnych – zespołów szkół, gimnazjów i szkół podstawowych. Wszystkie te dochody, równe dochodom wykazanim w sporządzonych za 2016 rok jednostkowych sprawozdaniach Rb-27S, na bankowy rachunek budżetu gminy przekazał Gminny Zespół Oświaty w Chojnicach.
- b) Z zapisów na stronie Ma konta 222-3 wynikało, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnicach rozliczył z budżetem gminy dochody budżetowe na sumę 30.441,54 zł. Takie same obroty zaksięgowano na stronie Wn tego konta, jako dochody wykonane.

Ustalono, że w sporządzonym w dniu 26.01.2017 roku i złożonym w urzędzie gminy jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31.12.2016r., ww. Ośrodek wykazał wykonanie dochodów budżetowych w wysokości 29.941,54 zł, tj. o 500,00 zł niższych, niż zaksięgowane na koncie 222-3.

- 3) Do rozliczenia wydatków budżetowych zrealizowanych przez gminne jednostki budżetowe w ewidencji budżetu gminy (organu finansowego) prowadzono 4 analityczne konta do syntetycznego konta 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych”, tj.:
- konto 223-1 – „Rozliczenie wydatków budżetowych Urząd Gminy”;
 - konto 223-2 – „Rozliczenie wydatków budżetowych Gminny Zespół Oświaty”
 - konto 223-3 – „Rozliczenie wydatków budżetowych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej”;
 - konto 223-4 – „Poprawa efektywności energetycznej oraz rozwój odnawialnych źródeł energii w Chojnicko-Człuchowskim Obszarze Funkcjonalnym”.

Na koniec 2016 roku żadne z ww. kont nie wykazywało salda należności budżetu gminy.

- a) Ustalono, że rozliczone na koncie 223-2 wydatki budżetowe na sumę 19.973.141,56 zł dotyczyły Gminnego Zespołu Oświaty w Chojnicach oraz obsługiwanych przez ten Zespół 11 gminnych oświatowych jednostek organizacyjnych. Obroty na ww. koncie były równe wydatkom wykazanym w jednostkowych sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych gminnej jednostki budżetowej.
- Środki budżetowe na finansowanie wydatków wszystkich gminnych jednostek oświatowych przekazywano na jeden rachunek bankowy, tj. na rachunek Gminnego Zespołu Oświaty w Chojnicach – jednostki wykonującej obsługę finansowo-księgową jednostek oświatowych.
- b) Na podstawie księgowania na koncie 223-3 ustalono, że w 2016 roku na finansowanie wydatków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chojnicach przekazano środki budżetowe na sumę 23.858.445,00 zł. W ostatnim dniu 2016 roku Ośrodek zwrócił do budżetu gminy kwotę 48.514,11 zł, zaksięgowaną jako zwrot niewykorzystanych środków na wydatki. Po tym zwrocie suma środków przekazanych na wydatki Ośrodka i podlegających rozliczeniu sprawozdaniami z wykonania planu wydatków wynosiła 23.809.930,89 zł.

W sporządzonym w dniu 26.01.2017 roku sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za okres od początku roku do dnia 31.12.2016 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnicach wykazał wykonanie wydatków budżetowych w wysokości 23.824.088,08 zł. Wielkość ta była

o 14.157,19 zł wyższa od sumy środków otrzymanych w 2016 roku z budżetu gminy (23.809.930,89 zł) po uwzględnieniu zwrotu dokonanego w ostatnim dniu tego roku.

- 4) O wyjaśnienie wykazanych powyżej różnic w zakresie rozliczenia przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnicach wykonanych dochodów (różnica 500,00 zł) oraz wykorzystania otrzymanych z budżetu gminy środków na finansowanie wydatków tej jednostki (różnica 14.157,19 zł) poproszono panią Lucynę Rekowską – głównego księgowego urzędu gminy.

W złożonym w dniu 15.01.2018 roku wyjaśnieniu pani Lucyna Rekowska podała, że w zakresie obrotów na koncie 223 różnica powstała w wyniku mylnej interpretacji dekretacji operacji zwrotu wydatku tytułem zwrotu do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego świadczeń z lat ubiegłych. Różnica w zakresie rozliczeń dochodów Ośrodka również dotyczyła rozliczeń z lat ubiegłych.

Wyjaśnienie załączono do akt roboczych kontroli.

[Wyjaśnienie pani Lucyny Rekowskiej – głównego księgowego urzędu gminy dotyczące rozliczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chojnicach ze zrealizowanych dochodów i środków budżetowych na finansowanie wydatków tej jednostki – poz. 19 akt kontroli]

5.2. Rozliczenia z samorządowymi zakładami budżetowymi

W 2016 roku na terenie gminy nie działał żaden samorządowy (gminny) zakład budżetowy.

5.3. Rozliczenia rachunków dochodów

W 2016 roku w żadnej z gminnych oświatowych jednostek budżetowych nie funkcjonował wydzielony rachunek dochodów, o jakim mowa w art. 223 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych.

5.4. Samorządowe osoby prawne

5.4.1. Instytucje kultury

- 1) W początkowej części niniejszego protokołu wykazano już, że w 2016 roku na terenie kontrolowanej gminy funkcjonowała jedna samorządowa instytucja kultury, tj. Gminny Ośrodek Kultury w Chojnicach.
- 2) W 2016 roku na rachunek bankowy tej instytucji kultury przekazano z budżetu gminy 2.678.326,44 zł dotacji budżetowych.

Wielkość powyższa obejmowała 2.348.299,58 zł dotacji klasyfikowanych w § 248 – „Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury” oraz 330.026,86 zł dotacji klasyfikowanych w § 622 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu na finansowanie i dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych”.

- 3) Ustalenia kontroli odnoszące się do dotacji klasyfikowanych w § 248 przedstawiono w punkcie „3.7.2. Rozliczenie udzielonych dotacji” („3.7.2.1. Dotacje podmiotowe”) niniejszego protokołu. Ustalenia w zakresie udzielania, wykorzystania i rozliczenia dotacji inwestycyjnych przedstawiono w punkcie „3.6.5. Dotacje celowe z budżetu gminy na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji (lub zakupów inwestycyjnych) realizowanych przez inne jednostki”.

5.4.2. Samorządowe publiczne zakłady opieki zdrowotnej

- 1) Na wstępie niniejszego protokołu wykazano, że w 2016 roku działał jeden samorządowy publiczny zakład opieki zdrowotnej utworzony przez kontrolowaną gminę, tj. Samodzielna Publiczna Przychodnia Wiejska Gminy Chojnice w Chojnicach.
 - 2) Na bankowy rachunek ww. ZOZ przelano w kontrolowanym roku 6.720,00 zł dotacji budżetowych – dotacji klasyfikowanych w § 256 – „Dotacja podmiotowa z budżetu dla samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej utworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego” w rozdziale 85195 – „Pozostała działalność”.
- Ustalenia kontroli odnoszące się do tej dotacji, udzielonej w dniu 12.12.2016 roku, przedstawiono we wcześniejszej części protokołu („3.7.2. Rozliczenia udzielonych dotacji – 3.7.2.1. Dotacje podmiotowe”).

*

* *

Integralną część protokołu stanowią następujące załączniki:

1. Protokół kontroli kasy Urzędu Gminy w Chojnicach.
2. Wykaz akt roboczych kontroli.

Ustalenia końcowe

1. Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.
2. Ustalenia zawarte w protokole zostały przez stronę kontrolującą przedstawione kierownictwu jednostki i omówione na posiedzeniu zorganizowanym w dniu 23 stycznia 2018r.

3. Wójt gminy został poinformowany o przysługującym stronie kontrolowanej prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyny tej odmowy.
4. Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod poz. 3/2017.

Chojnice, dnia 23.01.2018r.

Inspektor kontroli

.....
(Mieczysław Beńko)

GMINA CHOJNICE
ul. 31 Stycznia 56a
89-600 CHOJNICE
tel) 52 3972129; faks 52 3973559
NIP 555-19-08-755

Wójt gminy

.....
(Zbigniew Szczępański)

Skarbnik gminy

.....
(Aleksandra Wojcieszewska)

Załącznik nr¹.....
do protokołu kontroli.

PROTOKÓŁ
kontroli kasy Urzędu Gminy w Chojnicach

przeprowadzonej w dniu 15 listopada 2017r. od godz. 8⁰⁵ do godz. 8²⁵, przez Mieczysława Beńko – starszego inspektora Wydziału Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.

Kontrolę przeprowadzono przy udziale pani Bożeny Gołły – kasjerki, w obecności pani Iwony Lewandowskiej – inspektor w Wydziale Finansowym Urzędu Gminy w Chojnicach.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

L. GOTÓWKA

1.	Rzeczywisty stan gotówki w kasie	-	7.453,10 zł;
2.	Stan ewidencyjny gotówki według raportów kasowych:		
-	nr 2017/0220 z dnia 15.11.2017r. (do poz. 5 włącznie), prowadzonego do rachunku dochodów urzędu gminy.....	-	488,00 zł.
-	nr 2017/0220 z dnia 15.11.2017r. (do poz. 1 włącznie), prowadzonego do rachunku wydatków urzędu gminy.....	-	1.965,10 zł;
-	nr 2017/0220 z dnia 15.11.2017r. (bez operacji), prowadzonego do rachunku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chojnicach	-	5.000,00 zł;
-	nr 2017/00075 z dnia 9.11.2017r. (zamkniętego), prowadzonego do rachunku wpływów z opłat za udostępnianie danych ze zbiorów meldunkowych.....	-	0,00 zł;
-	nr 2017/0035 z dnia 29.08.2017r. (zamkniętego), prowadzonego do rachunku wadów	-	0,00 zł;
	Razem:	-	7.453,10 zł.

W wyniku porównania rzeczywistego stanu gotówki w kasie ze stanem ewidencyjnym, wynikającym z prowadzonych raportów, różnicy nie stwierdzono.

II. DRUKI ŚCISŁEGO ZARACHOWANIA

Stwierdzona rzeczywista ilość:

- czeki gotówkowe	-	5 szt.,
- bloczki dowodów „Kasa przyjmie”	-	1 szt.

W wyniku porównania stwierdzonego rzeczywistego stanu ilościowego druków ze stanem ewidencyjnym **różnic nie stwierdzono.**

Protokół sporządzono w dwóch egzemplarzach. Po odczytaniu podpisano go bez zastrzeżeń.

Kontrolujący:

.....

(Mieczysław Beńko)

Kasjerka:

.....

(Bożena Gołta)

Obecna przy kontroli:

.....

(Iwona Lewandowska)

Załącznik nr 2
do protokołu kontroli

ZESTAWIENIE AKT ROBOCZYCH KONTROLI

URZĄD GMINY CHOJNICE
Nazwa jednostki kontrolowanej

KONTROLA KOMPLEKSOWA
Rodzaj kontroli

3.07.2017r. – 23.01.2018r.
Termin przeprowadzenia kontroli

Pozycja akt kontroli	Nazwa tematyczna sprawy / nazwa dokumentu
<i>1</i>	<i>2</i>
Dochody z podatków i opłat	
1	Wyjaśnienie pani Barbary Meyer-Myzyk – inspektor w sprawie deklaracji na podatek od nieruchomości, złożonej przez gminę Chojnice
2	Wyjaśnienie pana Piotra Wulczyńskiego – inspektora dotyczące opłaty adiacenckiej
3	Oświadczenie pana Arkadiusza Czaplewskiego – inspektora, dotyczące nierealizowania w 2016 roku dochodów z tytułu opłaty planistycznej
4	Porozumienie z dnia 3.06.2003r. zawarte z Pomorską Spółką Gazownictwa Spółka z o.o. w Gdańsku w sprawie gazyfikacji Gminy Chojnice
Wydatki bieżące	
5	Wyjaśnienie pani Aleksandry Wojcieszki – skarbnik gminy dotyczące zamówienia publicznego na udzielenie kredytu bankowego
6	Wyjaśnienie pani Bożeny Kubiak – dyrektor Wydziału Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich w sprawie zatrudnienia pana Łukasza Kwiatkowskiego na stanowisku komendanta gminnego związku ochotniczych straży pożarnych
7	Kserokopie dokumentów: wniosku o przyznanie nagród strażakom ochotnikom (pismo OR.5540.36.2016 z dnia 6.12.2016r.) oraz listy płac nr 212/342 z dnia 7.12.2016r.
8	Wyjaśnienie pana Zbigniewa Szczepańskiego – wójta gminy w sprawie finansowania z budżetu gminy wydatków na nagrody dla strażaków OSP niebędących pracownikami urzędu gminy oraz na funkcjonowanie gminnych władz stowarzyszenia Związek Ochotniczej Straży Pożarnej Rzeczypospolitej Polskiej; pismem zapytanie kontrolującego skierowane do wójta gminy
9	Wyjaśnienie pana Łukasza Kwiatkowskiego – komendanta Gminnego Ochotniczej Straży Pożarnej RP w Chojnicach, dotyczące ubezpieczania strażaków jednostek OSP funkcjonujących na terenie gminy

10	Kserokopie dokumentów: Pisma Or.0020.3.2016 wójta gminy z dnia 5.12.2016 roku w sprawie przyznania nagród sołtysom; listy płac nr 211 „Grudzień 2016 – nagrody dla sołtysów” (oznaczonej odręcznie także jako „L.p. 344”)
Wydatki majątkowe	
11	Kserokopie: protokołu postępowania o zamówienie publiczne; umowy nr 47/PR/2014 zawartej ze spółką MARBRUK w Charzykowach w dniu 13.10.2014r.; spisanych w dniach 14.10.2016r. i 12.12.2014r. aneksów nr 1 i 2 do umowy z dnia 13.10.2014r.; „Przedmiaru robót”; tytułowej strony oraz stron 38-39 i 46-47 „Szczegółowej Specyfikacji Technicznej”; spisanego w dniu 29.12.2014 roku protokołu częściowego odbioru robót budowlanych; faktury nr 192/2014 z dnia 29.12.2014r., wystawionej na kwotę 470.000,00 zł; dowodu zapłaty ww. faktury w dniu 30.12.2014r. oraz sporządzonego w dniu 12.03.2015 roku kosztorysu powykonawczego
12	Skierowany do pana Zdzisława Stormanna – dyrektora Wydziału Budownictwa i Gospodarki Przestrzennej pisemny wniosek kontrolującego o złożenie wyjaśnień; wyjaśnienie złożone przez wyżej wymienionego; kserokopia spisanego w dniu 22.12.2014 roku aneksu nr 3 do umowy nr 47/PR/2014 z dnia 13.10.2014r.
13	Kserokopie: zawartej z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Chojnicach umowy z dnia 4.01.2016r. (wraz z aneksem nr 6 z dnia 5.12.2016r.); złożonego w dniu 30.12.2016 roku „Rozliczenia dotacji dla Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach na 2016 rok” oraz dowodu PK 1136 z księgowaniami rozliczenia dotacji
14	Wyjaśnienie pani Aleksandry Wojcieszkińskiej – skarbnik gminy dotyczące rozliczenia dotacji dla Gminnego Ośrodka Kultury w Chojnicach
Gospodarka odpadami komunalnymi	
15	Sporządzona przez panią Aleksandrę Wojcieszkińską – skarbnik gminy informacja „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi”
Inwentaryzacja roczna rzeczowych składników majątku	
16	Zarządzenie Nr F/106/2015 Wójta Gminy z dnia 27 sierpnia 2015r. w sprawie przeprowadzenia rocznej inwentaryzacji, powołania Komisji Inwentaryzacyjnej i zespołów spisowych; Instrukcja inwentaryzacyjna; kserokopia „Sprawozdania z końcowego spisu z natury majątku Urzędu Gminy w Chojnicach według stanu na dzień 31.12.2015r.”; kserokopia „Zestawienia zbiorczego arkuszy spisowych”
17	Wyjaśnienie pani Iwony Lewandowskiej – inspektor dotyczące inwentaryzacji na dzień 31.12.2015r.
18	Wyjaśnienie pana Adama Kuklewskiego – inspektora (przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej) dotyczące inwentaryzacji przeprowadzonej w 2015r.
Rozliczenia z jednostkami budżetowymi	
19	Wyjaśnienie pani Lucyny Rekowskińskiej – głównego księgowego urzędu gminy dotyczące rozliczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chojnicach ze zrealizowanych dochodów i środków budżetowych na finansowanie wydatków tej jednostki

Sporządził: Mieczysław Beńko – starszy inspektor kontroli finansowej RIO w Gdańsku